

ISSN: 2147-1061

ANAYASA HUKUKU DERGİSİ
JOURNAL OF CONSTITUTIONAL LAW
REVUE DE DROIT CONSTITUTIONNEL

Cilt: 3/Sayı 5
Volume: 3/Issue: 5
Yıl/Year: 2014

Anayasa Hukuku Araştırmaları Derneği (Anayasa-Der) Yayını
Published by the Association of Research on Constitutional Law (ARCL)
Publiée par l'Association de Recherches en Droit Constitutionnel (ARDC)

Anayasa-Der, IACL (Anayasa Hukuku Uluslararası Derneği) üyesidir
ARCL is member of the IACL/ ARDC est membre de l'AIDC

YAZI KURULU/EDITORIAL BOARD

İbrahim Ö. Kaboğlu, Prof. Dr., Marmara Üniversitesi
Christina Murray, Professor at University of Cape Town
Eric Sales, Maître de conférences à l'Université Galatasaray et à l'Université Montpellier I
Erkan Duymaz, Dr., İstanbul Üniversitesi
Tolga Şirin, Dr., Marmara Üniversitesi
Evra Çetin, Av., İstanbul Barosu

YAYIN KURULU/BROADCASTING BOARD

Profesör İbrahim Ö. Kaboğlu, Marmara Üniversitesi
Profesör Necmi Yüzbaşıoğlu, Galatasaray Üniversitesi
Profesör Sibel İnceoğlu, İstanbul Bilgi Üniversitesi Üniversitesi
Profesör Bertil Emrah Oder, Koç Üniversitesi
Profesör Sevtap Yokuş, Kocaeli Üniversitesi
Profesör Sultan Üzeltürk, Yeditepe Üniversitesi
Doçent Selin Esen, Ankara Üniversitesi
Doçent Ece Göztepe, Bilkent Üniversitesi
Doçent Şule Özsoy, Galatasaray Üniversitesi

DANIŞMA KURULU/ADVISORY BOARD

Professor Rainer Arnold, University of Regensbourg
Profesor César Landa Arroyo, Ponticia Universidad Catolica del Peru
Profesör Yadh Ben Achour, Université de Cartage
Professor Eva Brems, Ghent University
Profesör Meltem Dikmen Caniklioğlu, İzmir Ekonomi Üniversitesi
Profesör Osman Doğru, Marmara Üniversitesi
Profesor Marcelo Figueiredo, Pontifca Universidade Catolica de Sao Paulo
Professeur Thomas Fleiner, Université de Fribourg
Professeur Lauréline Fontaine, Sorbonne nouvelle-Paris 3
Professor Lech Garlicki, European Court of Human Rights
Professeur Tania Groppi, Université de Siena
Professor Vicki Jackson, Harvard School of Law
Professor Mo Jihong, Institute of Law, Chinese Academy of Social Sciences
Profesör İoanna Kuçuradi, Maltepe Üniversitesi
Professeur Jean Marcou, Université de Grenoble
Professeur Bertrand Mathieu, Université Paris-Sorbonne
Professeur Jean Morange, Université de Limoges
Professor Christina Murray, University of Cape Town
Profesör Erdal Onar, Bilkent Üniversitesi
Profesör Merih Öden, Ankara Üniversitesi
Professor Raul Pangalangan, University of Philippines
Professor Michel Rosenfeld, Cardozo School of Law
Professor Martin Scheinin, European University Institute
Professor Eivind Smith, University of Oslo
Professor Adrienne Stone, University of Melbourne
Professor Elena-Simina Tanasescu, University of Bucarest
Profesör Turan Yıldırım, Marmara Üniversitesi

Anayasa Hukuku Dergisi
Journal of Constitutional Law/Revue de Droit
Constitutionnel

“Hakemli Dergidir”/“Peer reviewed Journal”

Cilt: 3/Sayı: 5

Volume: 3/Issue: 5

Yıl/Year: 2014

Yayımlı Sahibi/Publisher: Legal Yayıncılık A.Ş. adına Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni *on Behalf of Legal Yayıncılık A.S. Publisher and Executive Editor*
Av./Aal. Lütfürrahman BAŞÖZ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Responsible Manager: Prof. Dr. İbrahim Ö. Kaboğlu

Yayımcının Adı/Name of Publishing Company: Legal Yayıncılık A.Ş.
(Sertifika No./Certificate No. 27563)
Tel.: 0 216 449 04 86

Basımcının Adı/Printed by: Net Kırtasiye Tanıtım ve Matbaa San. Tic. Ltd. Şti (Net Copy Center)
(Sertifika No./Certificate No. 13723)
Tel. 0212 249 40 60

Basıldığı Yer/Place of Publication: İnönü Cad. Beytülmalcı Sk. No: 23/A
Gümüşsuyu/Beyoğlu-İstanbul

Basım Tarihi/Publication Date: 2014

Yönetim Yeri/Place of Management: Bahariye Cad. No: 63/6 Kadıköy/İstanbul
Tel.: (216) 449 04 85
Faks (Fax): (216) 449 04 87

E-posta/E-mail: legal@legal.com.tr

URL: www.legal.com.tr

Yayımlı Türü/Type of Publication: Bu dergi yılda iki sayı olarak yayımlanan yerel, süreli hakemli bir hukuk dergisidir/
This journal is a peer-reviewed national law journal published two times in a year

ISSN: 2147-1061

Dergiye yapılan atıflarda “**AYHD**” kısaltması kullanılmalıdır.

*For citations please use the abbreviation: “**AYHD**”.*

Katkıda bulunmak isteyenler için iletişim bilgileri/

All correspondence concerning articles and other submissions should be addressed to:

E-mail: ikaboglu@marmara.edu.tr

tolgasirin@gmail.com

Bu dergide yayımlanan yazılarda ileri sürülen görüşler yazarlara aittir.

Articles published in this journal represent only the views of the contributors.

Copyright © 2014

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, Legal Yayıncılık A.Ş. ile Prof. Dr. İbrahim Kaboğlu'nun yazılı izni olmadan, fotokopi yoluyla veya elektronik, mekanik ve sair suretlerle kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz, kayda alınamaz.

All rights reserved. No part of this publication may be copied, reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by means, without the prior expressed permission in writing of the Legal Yayıncılık A.S. and Prof.

Dr. İbrahim Kaboğlu

ANAYASA HUKUKU DERGİSİ

Bahariye Cad. Çam Apt. No: 63 D. 6 Kadıköy – İstanbul

Tel: (216) 449 04 85 – 449 04 86 Faks: (216) 449 04 87

İnternet adresi: www.legal.com.tr/http://anayasader.org/

E-posta: legal@legal.com.tr/anader@googlegroups.com

İÇİNDEKİLER / INDEX / SOMMAIRE

SUNUŞ YAZISI / EDITORIAL

İktidar ve Özgürlük İkilemindeki Anayasa Mahkemesi Constitutional Court Before the Dilemma of Power and Freedom İbrahim Ö. Kaboğlu	9
--	---

BÖLÜM 1 / SECTION 1

Ad ve Soyada İlişkin Kararlar Bireyin Kimlik Hakkı Jurisprudence on Forename and Surname Right to Individual Identity Sultan Tahmazoğlu-Üzeltürk	11
Anayasa Mahkemesi'nin Soyadına İlişkin Kararları Üzerine Düşünceler Reflections on the Constitutional Court's Decisions Regarding the Surname Erkan Duymaz.....	37

BÖLÜM 2 / SECTION 2

4+4+4 Yasası Hakkında Anayasa Mahkemesi Kararı: Sunuş Summary of the Decision on the 4+4+4 Statute of the Constitutional Court Emrah Kırt	53
Seçmeli Din Dersleri Meselesi ve Anayasa Mahkemesi The Issue of Elective Religious Courses and the Constitutional Court O. Serkan Gülfidan.....	91

BÖLÜM 3 / SECTION 3

Dumansız Kamusal Yarar ve Dumanaltı Bireysellik Çatışması -Anayasa Mahkemesi'nin 2011 Tütün Yasağı İçtihadı Hakkında Karşılaştırmalı Gözlemler- Clash of Smoke Free Public Good and Smoking Individuality -Comparative Observations on 2011 Tobacco Ban Case-Law of Constitutional Court Bertil Emrah Oder	107
Alkol ve Sigaraya İlişkin Yasal Düzenlemelerin 'İçkin' ve 'Normatif' Analizinin Kıstasları ve Bu Tarz Düzenlemelerin Siyasi ve Toplumsal Sonuçlarına Dair Sorular The Immanent and Normative Criteria of Assessing the Laws that Regulate Alcohol and Tobacco Consumption, and the Emerging Questions that are Pertinent to the Political and Social Consequences of Such Regulations Ayşen Candaş.....	139

BÖLÜM 4 / SECTION 4

Birinci Yılında Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Kararlarının Analizi Individual Application Before the Turkish Constitutional Court: An Analysis of the Cases in Its First Year Prof. Dr. Sibel İnceoğlu	149
--	-----

Yorum: Birinci Yılında Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Kararlarının Analizi Comment: Individual Application before the Turkish Constitutional Court: An Analysis of the Cases in Its First Year Oya Boyar	191
--	-----

BÖLÜM 5 / SECTION 5

Anayasa Mahkemesi'nin Anayasa Şikâyeti Kararlarının Usuli Açından Değerlendirmesi A Procedural Analysis of the Constitutional Complaint Decisions of the Turkish Constitutional Court Tolga Şirin.....	203
Yorum: Anayasa Mahkemesi'nin Anayasa Şikâyeti Kararlarının Usuli Açından Değerlendirmesi Comment: A Procedural Analysis of the Constitutional Complaint Decisions of the Turkish Constitutional Court Gözde Atasayan	225

BÖLÜM 6 / SECTION 6

MİT Kanunu'nda Yapılan Değişikliğin Anayasallığı Constitutionality of the Amendment in Code of "MİT" Korkut Kanadoğlu.....	235
--	-----

BÖLÜM 7 / SECTION 7

Sağlık Bakanlığı Örgütlenmesi ve Sağlık Hizmetleri Anlayışını Yeniden Düzenleyen 663 Sayılı KHK Anayasa Mahkemesi Karar Tahlili (K. 2013/30) Understanding the Ministry of Health and Health Services to Re-Organisation Governing the Constitutional Court Decision Analysis Decree No. 663 (K. 2013/30) Nurhan Demirhan.....	245
Anayasa Mahkemesi ve Kanun Hükmünde Kararnameler Rejimi The Constitutional Court and Governmental Decrees Having Force of Law Nihan Yancı Özalp.....	279

BÖLÜM 8 / SECTION 8

12. Cumhurbaşkanlığı Seçimi Yaklaşırken... Anayasa Mahkemesi'nin K. 2012/96 Kararının Analizi: 7 Yıl Yerine, 12 Yıl (mı?) Approaching the Next Presidential Election... Analysis of the Constitutional Court Decision (2012/96): 12 Years Instead of 7 Years? Abdullah Sezer	285
Anayasa Mahkemesi'nin Cumhurbaşkanı Seçimi Kanunu Kararı Üzerine Gözlemler Observations on the Judgement of the Turkish Constitutional Court on the Law on Presidential Elections Olgun Akbulut.....	329

BÖLÜM 9 / SECTION 9

Yargı Denetiminden Milletlerarası Andlaşmalar Yoluyla Kaçmak: Akkuyu Nükleer Güç Santrali Andlaşması Escaping from Judicial Review Via International Agreements: The Case of Akkuyu Nuclear Power Plant Agreement Serkan Köybaşı	343
Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Bir Nükleer Güç Santralinin Yapımına İlişkin Antlaşmanın Hukuki Niteliğinden Hareketle 1982 Anayasası Madde 90'ın İncelenmesi A Study of Article 90 of the 1982 Constitution within the Ambit of the Legal Status of The Agreement Between the Republic of Turkey and the Russian Federation Relating to the Construction of a Nuclear Power Plant Ömer Gedik	359

BÖLÜM 10 / SECTION 10

1982 Anayasasına Göre Özel Sınırlama Sebebi Bulunmayan Temel Hak ve Özgürlüklerin Sınırlandırılması Sorunu ve Anayasa Mahkemesi Kararları The Issue of the Limitation of Fundamental Rights with no Specific Limitation Grounds Under 1982 Constitution and the Constitutional Court Decisions Tijen Dünder Sezer	375
Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında 1982 Anayasası'nda Sınırlama Kaydı İçermeyen Temel Hak ve Özgürlüklerin Sınırlanması Constitutional Court's Approach on the Restriction of Fundamental Rights with no Explicit Limitation Clause in 1982 Constitution Y. Metin Özdemir	413

BÖLÜM 11 / SECTION 11

6360 Sayılı Kanun Hakkında Bir Yorum A Commentary on Law No.6360 Zülfiye Yılmaz	443
LEGAL HUKUK DERGİLERİ SİPARİŞ FORMU	460
ORDERING FORM FOR THE LEGAL LAW JOURNALS	460
LEGALBANK ABONELİK FORMU	461
SUBSCRIPTION FORM FOR THE LEGALBANK LAW DATABASE	461

SUNUŞ YAZISI / EDITORIAL

İKTİDAR VE ÖZGÜRLÜK İKİLEMİNDEKİ ANAYASA MAHKEMESİ *(CONSTITUTIONAL COURT BEFORE THE DILEMMA OF POWER AND FREEDOM)*

Anayasa Hukuku Araştırmaları Derneği (Anayasa-Der), bu başlık altında düzenlediği bir günlük çalıştayda, Anayasa Mahkemesi'nin 2010 Anayasa değişikliği sonrasında yeniden yapılanmasını izleyen dönemde vermiş olduğu başlıca kararlar masaya yatırıldı (Üç yıllık bilanço: 2011-2013/ Anayasa-Der Çalıştayı/29 Ekim 2013).

Anayasa Mahkemesi (AYM), bilindiği gibi, 25.04.1962'den 23.10.2012'ye kadar iki yoldan harekete geçirilmekte idi: iptal davası ve itiraz yolu. 23 Eylül 2012'den bu yana, "bireysel başvuru" yoluyla da harekete geçirilmektedir. Böylece AYM, henüz yürürlüğe giren yasalar üzerinde "soyut norm" ve görülmekte olan davada uygulanan yasa maddesi (leri) üzerinde "somut denetim" denetimin yanısıra, bireysel başvuru (anayasa şikâyeti) üzerine de denetim yapabilmektedir.

Bireysel başvuru yolu, 1982 Anayasası'nın soyut ve somut norm denetimlerine ilişkin sınırlamalara dokunulmaksızın ve İHAS kapsamındaki haklarla sınırlı olarak tanındı. Bununla birlikte, bireysel başvuru, önemli bir açılım olarak görüldü ve AYM, bu çerçevede verdiği kararlarıyla gündeme geldi.

Oysa Anayasa Mahkemesi'nin, siyasal iktidarın anayasal sınırlar içerisinde kalmasını sağlama ve insan haklarının güvencesi olma işlevi, her üç başvuru yolunun kullanılması sonucu yaptığı denetimin birlikte incelenmesiyle anlaşılabilir ancak.

Bu amaçla, AYHD-5, Anayasa Mahkemesi'nin son üç yılda verdiği başlıca kararlara özgülendi. Türkiye'nin toplumsal ve siyasal yapısı ile hak ve özgürlükler bakımından öne çıkan kararlar, tematik bir tercihle, sunuş ve yorum yöntemi ile ele alındı. Bireysel başvuru üzerine verilen kararlar ise, esas ve usul ayrımı yapılarak, yine aynı yaklaşım tarzı ile irdelendi.

AYM karar irdelemeleri, öncelikle, "iptal-itiraz-bireysel başvuru" üzerine verilen kararlar arasındaki iç tutarlılık sorunsalına ışık tutacak. Sonra, AYM'nin anayasal ve siyasal rejimin işleyişinde denetim ve denge işlevi üzerine ipuçları sağlayacak. Nihayet, AYM'nin "hak ve öz-

gürlük” bekçiliğini ne ölçüde yerine getirebildiği tartışmasına malzemeler sunacak.

Ekim 2014’te çıkacak olan AYHD-6’da, bu kez AYM başta olmak üzere, Yargıtay, Danıştay, Askeri Yargıtay ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesi kararları, İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi kararları ışığında masaya yatırılacak. Ama aynı zamanda, bölgemizde –Mısır ve Tunus’ta-yürürlüğe konan yeni Anayasaları, ilgili ülke uzmanlarının kaleminden okuyucuların bilgisine sunulacak. 26 Mayıs 2014.

İyi okumalar dileğiyle.

İbrahim Ö. Kaboğlu

BÖLÜM 1 / SECTION 1

AD VE SOYADA İLİŞKİN KARARLAR BİREYİN KİMLİK HAKKI

*(JURISPRUDANCE ON FORENAME AND SURNAME
RIGHT TO INDIVIDUAL IDENTITY)*

Sultan Tahmazoğlu-Üzeltürk*

ÖZET

Kadının kendi soyadını kullanması ve bireyin etnik kökenine dayanan isimler alması karşısında Türk Anayasa Mahkemesi güçlü bir direnç göstermektedir. Anayasa şikayeti yolu ile kadının soyadına ilişkin sorun bir ölçüde aşılmıştır. Burada da kararın etkisi tartışması başlayacaktır. Aksi yönde İHAM kararlarına rağmen hem anayasa yargısı alanında, hem de yasama organının sessizliği anlamında son üç yıllık bilanço negatiftir.

Anahtar Kelimeler: Kadının soyadı, etnik temelli isim, 1982 Anayasası madde 90/5.

ABSTRACT

Turkish Constitutional Court opposes a rigorous resistance against women would like to use her own surname and individuals want to use name based on their ethnic origin. The problem related to the woman's last name has been surpassed in a certain extent through constitutional complaint way. Now the discussion of the impact of the decisions would be another problem. Although the ECHR decision is contrary, in the field of constitutional jurisdiction as well as policy of inaction of the legislature, the consequences of the problem in this field are negative for last three years.

Keywords: Maiden name, ethnic-based name, 1982 Turkish Constitution Article 90/5.

* Prof. Dr., Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Anayasa mahkemesinin ad ve soyada ilişkin kararlarını iki katego-ride toplamak mümkündür. Bunlardan ilki kadının soyadına, ikincisi ise sadece soyadına ilişkin kararlardır. Bu iki alanda yer alan kararlar farklı gibi görülmekle beraber Anayasa Mahkemesinin “soy” kavramına bakışını yansıtmaları bakımından paralel bir çizgiyi takip etmektedir.

...

SONUÇ OLARAK; bireyin ismi, kimliği konusunda bazı istisnalar olmakla beraber ulusal yargı makamları iyi sınavlar verememişlerdir. Kadının sadece kendi soyadını kullanması talebi gibi son derece basit bir durum karşısında bile büyük bir dirençle karşılaşılabilenekte, uluslararası hukuk göz ardı edilebilmektedir. Üstelik bu yol son derece zorlayarak, İHAM kararları eksik yorumlanarak yapılmıştır.

Kadının soyadının bireysel başvuru yolu ile tanınması büyük ölçüde artık sona gelinmesinden ve özellikle de uluslararası mekanizmaların zorlamasından kaynaklanmaktadır. Yazık ki Türk uygulamasında içeriden gelen değil dışarıdan gelen seslere karşı duyarlılık görece daha fazladır.

Ancak soyadı konusunda sorun henüz bitmemiştir. Karşılaştırmalı hukukta da benzer gelişmeler işaret edilebilir. Türk medeni hukuku açısından son derece önemli bir kaynak olan İsviçre’de 1 Ocak 2013’ten itibaren geçerli olan düzenlemeye göre eşlerden her biri evlendikten sonra kendi soyadını taşıyabilecek, isterlerse tek bir soyadı kullanabilecekler ve tercihlerini nikahta beyan edeceklerdir. Bu durumda çocuğun soyadını da eşler birlikte belirleyebileceklerdir. Eşler evli değilse çocuk annenin soyadını taşıyacak, ancak anlaşma halinde babanın soyadını da alabilecektir. Türkiye’de yakın zamanda benzer yasal düzenlemeler yapmak durumunda kalacaktır. Kalmalıdır. Sorunun temelinde şüphesiz yasama organının bu alanda sessiz kalması da yatmaktadır.

Kadının soyadı konusundaki direnç, etnik temelli isim davalarında da farklı değildir. Bu konuda Yargıtay kararları çok daha ileri noktalarda iken, Anayasa Mahkemesinin yorumu kadının soyadının arkasındaki tabiyet anlayışından farklı değildir.....”

***Makalenin devamına, dergimizin
2014 tarihli 3. cilt 5. sayısından ulaşabilirsiniz***

**ANAYASA MAHKEMESİ'NİN SOYADINA İLİŞKİN
KARARLARI ÜZERİNE DÜŞÜNCELER**
(REFLECTIONS ON THE CONSTITUTIONAL COURT'S DECISIONS
REGARDING THE SURNAME)

Erkan Duymaz*

ÖZET

Bu çalışma Anayasa Mahkemesi'nin 2011 ve 2013 yılları arasında soyadına ilişkin verdiği kararların eleştirel bir bakış açısıyla yorumlanmasını amaçlamaktadır. 12 Eylül 2010 referandumu ile yenilenen Anayasa Mahkemesi, ailenin ve ulusun birliği ve bütünlüğü karşısında bireysel hakların ikinci planda kaldığı geleneksel içtihadını devam ettirmiştir. Uluslararası insan hakları hukukundan net bir kopuş anlamına gelen bu tutum benimsenirken takdir payı ve eşitlik ilkesi gibi kavram ve ilkeler başkalaştırılmış ve kararlar arasında gözle görülür bir tutarsızlık yaratılmıştır. Bu nedenle, Mahkeme'nin soyadına ilişkin içtihadı "kaygı verici olarak" nitelendirilebilir. Bir bireysel başvuru sonucu verilen 19 Aralık 2013 tarihli karar kayda değer bir değişime işaret etse de, Mahkeme'nin genel yaklaşımı birçok açıdan eleştiriye açıktır.

Anahtar Kelimeler: Soyadı, Evli Kadının Soyadı, Yabancı Kökenli Soyadı, Eşitlik İlkesi, Ayrımcılık, Özel Hayat, Takdir Payı, İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi, Anayasa Mahkemesi, Anayasaya Uygunluk Denetimi, Bireysel Başvuru.

ABSTRACT

This study aims to provide a critical approach to the judgements of the Constitutional Court on the surname cases rendered between 2011-2013. Although the Constitutional Court has renewed with the 2010 referendum, it still follows its traditional case law in which the unity and integrity of the Nation and the family overrides the individual rights. By adopting such an attitude, which represents a clear break from the international human rights law, the High Court has deformed the notions such as the margin of appreciation and the principle of equality

* Dr., İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

and created a noticeable discrepancy between its decisions. Therefore, the Court's case law regarding the surname can be described as "alarming". Although a recent decision, which was rendered on Decembre 19 on an individual application, marks a considerable change, the Court's general approach is open to criticism in many respects.

Keywords: *Surname, Surname of Married Women, Foreign Surname, Principle of Equality, Discrimination, Private Life, Margin of Appreciation, European Court of Human Rights, Constitutional Court, Constitutional Review, Individual Application.*

“...AYM'nin soyadına ilişkin içtihadı, yüksek mahkemenin henüz gerçek anlamda bir “ulusal insan hakları mahkemesi” olmadığını göstermiştir. Ulus ve aile kavramları yüceltilirken, birey sürekli olarak ihmal edilmiş, soyadının kişinin kimliğinin ana unsurlarından biri olduğu yeterli düzeyde ifade edilmemiştir. Anayasa şikayeti yolunun yürürlüğe girmesiyle, haksız müdahalelere ve ayrımcı uygulamalara neden olan bu yaklaşımda kayda değer bir değişim gözlenmemiştir. Soyadı kararları, statükoyu koruma kaygısıyla insan haklarının etkili bir biçimde hayata geçirilemeyeceği gerçeğini tekrar gün yüzüne çıkarmıştır. Mevcut durumun tersine çevrilmesi için, AYM'nin misyonunu yeni baştan tanımlaması ve temel hak ve özgürlüklerin daha iyi bir şekilde korunmasını bireysel başvurunun tek ve nihai hedefi olarak görmesi kaçınılmazdır. Türkiye aleyhine verilen mahkumiyet sayısının azalması ise bu değişimin doğal bir sonucu olacaktır. Bu yolda ilerlemek için, AYM'nin insan hakları alanında uzmanlaşmış yabancı ve uluslararası mahkemelerin yargılama ve yorum tekniklerinden faydalanması yerinde olacaktır. Buna ek olarak AYM, kanunların anayasaya uygunluğu denetiminde ve bireysel başvuruların incelenmesinde başvurulan ilkelerin ve geliştirilen argümanların uyumlu olmasını sağlamalıdır. Tutarlı ve öngörülebilir bir içtihadın oluşması ancak bu şekilde mümkün olabilir.

***Makalenin devamına, dergimizin
2014 tarihli 3. cilt 5. sayısından ulaşabilirsiniz***

BÖLÜM 2 / SECTION 2

4+4+4 YASASI HAKKINDA ANAYASA MAHKEMESİ KARARI: SUNUŞ

*(SUMMARY OF THE DECISION ON THE 4+4+4 STATUTE OF THE
CONSTITUTIONAL COURT)*

Emrah Kırıt*

ÖZET

Bu çalışmamız Anayasa Mahkemesi'nin 6287 sayılı Kanun'un bazı maddeleri hakkında açılan iptal davası konusunda 20.09.2012 günü verdiği kararın özetini kapsamaktadır. Mahkeme, hukuk devleti, eşitlik, din ve vicdan özgürlüğü, laik devlet, eğitim hakkı, eğitim hakkının düzenlenmesi ve devletin yükümlülükleri konu başlıklarında Kanun'un bazı hükümlerinin Anayasaya aykırı olduğu iddialarını ele almıştır. Anayasa Mahkemesi Kanunun Anayasaya aykırılığı iddiasını reddetmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anayasa Mahkemesi, 1982 Anayasası, Anayasa, din ve vicdan özgürlüğü, eğitim hakkı, eğitimin düzenlenmesi, eşitlik ilkesi, laik devlet, laiklik.

ABSTRACT

This study covers the Constitutional Court's decision of 20.09.2012 in which the Court had examined the constitutionality of the specific provisions of Statute No.6287, via an annulment action application case. The Court evaluated and addressed the claims of unconstitutionality of certain provisions of the Statute, arising from the principles of the rule of law, equality, freedom of conscience and religion, right to education, regulation of education and the State's obligations. The Constitutional Court rejected the claims of unconstitutionality about the Statute.

Keywords: *Constitutional Court, the 1982 Constitution, Constitution, freedom of conscience and religion, the right to education, regulations on education, principle of equality, secular state, secularity.*

* Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Öğretim Üyesi

“...Nihayet, Anayasa Mahkemesi iptal davası talebinde aykırılığı öne sürülen bazı maddelerin Anayasaya aykırılığı iddiası üzerinde durma gereğini hiç duymamıştır. Az önce sunumumuzda yer aldığı üzere AYM'nin “Mahkememiz bu hükmün Anayasaya aykırılığı konusunda herhangi bir bağlantı belirlememiştir” diyerek tartışmayı kapattığı bir vakiadır. Örneğin; 6287 sayılı Kanun'un 1. maddesiyle Değiştirilen 222 Sayılı Kanun'un 3. maddesi ile 7. maddesiyle değiştirilen 1739 Sayılı Kanun'un 22. maddesinin incelenmesinde ileri sürülen aykırılık iddiasını “[K]uralların, Anayasa'nın Başlangıç'ı ile 5., 10., 17., 24., 41. ve 90. maddeleriyle ilgisi görülmemiştir” diyerek yanıtlamıştır. Anayasa Mahkemesi'nin benzeri yaklaşımını diğer kararlarında da görülmüşse de, talepte belirtilen ciddi hukuki dayanakları hiç yanıtlama gereğini duyulmadan bu şekilde hükme varılması aslında kısmen gerekçesiz olarak karar vermektir. Oysa, talepteki gerekçeyle bağlı olunmasa dahi iddia edilen aykırılığın neden geçerli bir iddia olarak görülmediğini hukuken bir parça daha sağlam yanıtlar vererek açıklamasını beklenirdi.

***Makalenin devamına, dergimizin
2014 tarihli 3. cilt 5. sayısından ulaşabilirsiniz***

**SEÇMELİ DİN DERSLERİ MESELESİ VE
ANAYASA MAHKEMESİ**
(*THE ISSUE OF ELECTIVE RELIGIOUS COURSES
AND THE CONSTITUTIONAL COURT*)

O. Serkan Gülfidan*

ÖZET

30 Mart 2012 tarihli bir kanun değişikliği ile iki seçmeli dersin ortaokul ve liselerin müfredatına eklenmeleri kanuni bir zaruret olarak düzenlendi: “Kur’an-ı Kerim” ve “Hz. Peygamberimizin hayatı”. Anayasa Mahkemesi, 18 Nisan 2013 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 20 Eylül 2012 tarihli kararıyla bu kanuni düzenlemeyi Anayasa’ya uygun buldu.

Anılan kararında, Anayasa Mahkemesi, “Hz. Peygamberimiz” ifadesinin anlamını belirledi; Mahkeme, “peygamberimiz”in İslam dininin peygamberi olduğunu vazetti. Ayrıca, Mahkeme, Türkiye’de İslam’ın çoğunluk dini olması dayanak noktasıyla, mevzubahis dersler lehine yaratılan kanuni zorunluluğun/teminatın diğer dinlere mensup olanlar bakımından bir eşitsizliğe yol açmadığını belirtti.

Laiklik ilkesi ve ayrımcılık yasağı karşısında söz konusu karar eleştiriyeye açıktır.

Anahtar Kelimeler: Anayasa Mahkemesi, laiklik, din ve vicdan özgürlüğü, ayrımcılık, eşitlik

ABSTRACT

On 30 March 2012, by a legal amendment, two elective courses have been added to the curriculums of junior high schools and high schools as a legal obligation: “The Holy Koran” and “the life of our Holy Prophet”. In a judgment of 20 September 2012, published in the Official Gazette of 18 April 2013, the Constitutional Court held that this legal provision was compatible with the Constitution.

In its judgment, the Constitutional Court explained the meaning of the words “our Holy Prophet”; according to the Court “our Prophet”

* Ar. Gör., Doğu Üniversitesi Hukuk Fakültesi

was the Prophet of the religion of Islam. Moreover, the Court noted that the legal obligation/guaranty granted for those courses did not constitute an inequality for the members of other religions, having regard to the fact that Islam is the majority religion practiced in Turkey.

Considering the principle of secularism and the prohibition of discrimination, the judgment in question is open to criticism.

Keywords: *Constitutional Court, secularism, freedom of religion and conscience, discrimination, equality*

“...Norveç Helsinki Komitesi İnanç Özgürlüğü Girişimi'nin hazırladığı “Ocak-Haziran 2013 Türkiye’de İnanç Özgürlüğü Hakkında İzleme Raporu”nda, ayrıca, bazı okullarda, diğer seçmeli dersler için öğretmen bulunmadığından, öğrencilerin seçmeli din derslerini almak zorunda kaldıklarının rapor edilmiş olduğu da kaydedilmiştir.

Görüldüğü gibi, “Hz. Peygamberimiz”in İslam dininin peygamberi olduğunu hiç zorlanmadan belirleyebilmiş olan AYM, meseleye konunun temeli olan din ve vicdan hürriyeti açısından, hak ve özgürlükler yönünden yaklaşmamış, çoğunluğa din hizmeti vermeyi devletin pozitif yükümlülükleri arasında kabul etmiş ve haliyle din derslerinin isimlendirilmelerini, diğer seçmeli derslerden farklı olarak müfredatta bulunmak ve örgütlenmek bakımından kanuni bir güvenceden faydalanan oluşlarını, alternatifsizliklerini, içeriklerini ve müfredattaki ağırlıklarını endoktrinasyondan kaçınma, nesnellik, çoğulculuk çerçevesinde incelememiştir.

Hülasa, AYM, dava konusu düzenlemenin din olgusu karşısında İslam dininden başka konumlanmalara sahip olanlar bakımından alternatif oluşturacak derslere dair bir zorunluluk/teminat öngörmemesini dikkate almamış ve düzenlemede sadece iki seçmeli din dersi lehine yaratılan kanuni güvence dolayısıyla seçim özgürlüğünün güvence altına alınamamış olmasını önemsememiştir. Diğer bir ifadeyle, dengelemenin kanun eliyle sağlanamaması, bilakis çoğulculuğun kanun eliyle bozulması, bir ve aynı peygambere sahip olmamızı laiklik ilkesine uygun bulunan AYM için bir sorun teşkil etmemiştir.

Süremi aşırıysam özür diler, beni dinleme nezaketini göstermiş olduğunuz için hepinize teşekkür ederim.

***Makalenin devamına, dergimizin
2014 tarihli 3. cilt 5. sayısından ulaşabilirsiniz***

BÖLÜM 3 / SECTION 3

DUMANSIZ KAMUSAL YARAR VE DUMANALTI BİREYSELLİK ÇATIŞMASI -ANAYASA MAHKEMESİ'NİN 2011 TÜTÜN YASAĞI İÇTİHADİ HAKKINDA KARŞILAŞTIRMALI GÖZLEMLER-

*(CLASH OF SMOKE FREE PUBLIC GOOD AND SMOKING INDIVIDUALITY
-COMPARATIVE OBSERVATIONS ON 2011 TOBACCO BAN CASE-LAW OF
CONSTITUTIONAL COURT-)*

Bertil Emrah Oder*

ÖZET

Tütün tüketimine ilişkin sınırlamaların, yasama politikalarında yaygın biçimde tercih edilmesi küresel ölçekte karşılaşılan bir olguya dönüşmüştür. Bu tercihi somutlaştıran ve çoğunlukla reklam ve mekân yasakları olarak ortaya çıkan hukuksal düzenlemeler giderek artan biçimde karşılaştırmalı yargısal içtihatlarla konu olmaktadır. 2008 yılında Almanya'da Federal Anayasa Mahkemesi'nin tütün tüketimine ilişkin içtihadı Avrupa ölçeğinde tütün tüketiminin temel hak ve özgürlüklerle ilişkisini kuran öncü bir içtihat olarak belirmiştir. Aradan geçen zamanda tütün kontrolü, Kosta Rika'dan Endonezya'ya, hatta ICSID tahkim usullerine uzanarak yargısal uyuşmazlıklara konu olmaya devam etti. Anayasa Mahkemesi'nin 2011 yılında tütün tüketiminin kahvehanelerde mutlak biçimde yasaklanmasını onaylayan içtihadı da karşılaştırmalı anayasa yargısında tütünün temel hak ve özgürlüklerle bağlantısını sorgulamak için önemli bir örnek sunmaktadır. 2011 tütün yasağı içtihadına konu olan sınırlama, temel hak ve özgürlüklerin anayasal yorumuna ilişkin pek çok soruyu ilgilendirdiği için önem taşıyordu. ...

Anahtar Kelimeler: Türkiye'de tütün kontrolü mevzuatı; küresel tütün kontrolü; tütün kullanımına ilişkin karşılaştırmalı anayasa yargısı; Anayasa Mahkemesi'nin tütün içtihadı; uluslararası içtihatlarda tütün; sınırlama nedeni içermeyen temel hak ve özgürlüklerin dengelenmesi ve sınırlandırılması; kişinin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkı; bireysel özerklik; çalışma özgürlüğü ve özel girişim.

* Prof. Dr., Koç Üniversitesi Hukuk Fakültesi

ABSTRACT

Restrictions on tobacco use as tool of preferences in legislative policies have become a phenomenon observed in global context. Legal regulations putting those preferences in concrete terms predominantly by prescribing bans on tobacco advertisements and promotions as well as place prohibitions are inclining to be subject matters of case-law in an increased manner. 2008 judgment of German Federal Constitutional Court on tobacco use was a leading case-law at European level establishing relevance of tobacco use for fundamental rights and freedoms. In the meantime, tobacco control perpetuated to become subject of judicial conflicts before different constitutional jurisdictions including Costa Rica and Indonesia as well as arbitration process before ICSID. 2011 judgment of Turkish Constitutional Court upholding the constitutionality of tobacco consumption ban in coffee houses is a representative case-law of relevance questioning the relationship of tobacco with fundamental rights and freedoms. Tobacco ban discussed in 2011 judgment was to be regarded as significant since it relates to various questions touching upon constitutional interpretation of fundamental rights and freedoms. ...

Keywords: *Tobacco control legislation in Turkey; global tobacco control; comparative constitutional review on tobacco use; tobacco before Turkish Constitutional Court; tobacco in international adjudication; balancing and restricting the fundamental rights and freedoms without restriction grounds; right to self-development; personal autonomy; right to entrepreneurship.*

“...Bireysel tütün tüketiminin sınırlamasına ilişkin farkı uygulamalar ulusal ya da yerel ölçekteki karar alıcılar (ulusal parlamentolar, yerel meclisler ve referandumlar) tarafından benimsedikçe tütün kullanımının temel hak ve özgürlük alanına etkisi yargısal içtihatlarla daha sık biçimde yansımaya başladı. Öncelikle reklam yasakları ya da tütün ürünlerinin üzerindeki basit sağlık mesajları ile ortaya çıkan sınırlama rejimi, giderek ölüm ya da ölümcül hastalık uyarıları; yoğun bakım hastalarının resimleri gibi tartışmalı fotoğraf içeriklerinin kullanılması ile pekişti. New York’ta sigara içme yaşının 21’e yükseltilmesi; Amerika Birleşik Devletlerinde bazı eyaletlerde ve büyük kentlerde tütün içermeyen, sadece nikotin suyunda tatlandırılmış ve buharı normal bir sigara dumanının etkisine sahip olmayan e-sigaraların kapalı alanda içme yasağı kapsamına alınması gibi uygulamalar tütün sınırlamalarının son dalgasını oluşturuyor...”

Makalenin devamına, dergimizin

2014 tarihli 3. cilt 5. sayısından ulaşabilirsiniz

ALKOL VE SİGARAYA İLİŞKİN YASAL DÜZENLEMELERİN 'İÇKİN' VE 'NORMATİF' ANALİZİNİN KISTASLARI VE BU TARZ DÜZENLEMELERİN SİYASİ VE TOPLUMSAL SONUÇLARINA DAİR SORULAR

(*THE IMMANENT AND NORMATIVE CRITERIA OF ASSESSING THE LAWS THAT
REGULATE ALCOHOL AND TOBACCO CONSUMPTION, AND THE EMERGING
QUESTIONS THAT ARE PERTINENT TO THE POLITICAL AND SOCIAL
CONSEQUENCES OF SUCH REGULATIONS*)

Ayşen Candaş*

ÖZET

Alkol ve sigaraya yönelik yasal düzenlemelere ilişkin bir siyaset teorisyeninin katkısı olan bu yazıda, bu tarz yasal düzenlemeleri irdelememizde kullanılabilecek olan - en şekle yönelik olandan en normatif olana - metodlar listeleniyor. Yazar daha sonra Avrupa Konseyi ve Birliği temelli sözleşme ve şartlarda sözü geçen temel hak ve özgürlükler arasında analize temel teşkil edebilecek, alkol ve sigaraya yönelik yasal düzenlemeleri inceleyebileceğimiz normları listeliyor. Bu normların kılavuzluğunda yasal düzenlemelerin gerek yasallığı gerekse hukukiliği üstüne analiz yapabileceğimizi belirtiyor. Yazar ayrıca temel hak ve hürriyetlerin yalnızca hukuk planında kurucu nitelikte değil, bunların aynı zamanda toplumu şekillendiren, demokrasiyi tanımlayan, ve kamu alanları ve ortak yaşam alanlarının ne tarz normlarla meşru şekilde düzenlenebileceği konusunda da kurucu nitelikte olduğunu anlatıyor. En son bölümde de temel hak ve hürriyetlerin toplumsal ve siyasal anlamda kurucu önemlerine istinaden sorulması meşru hale gelen, ve bu tarz yasal düzenlemelere bakarken akılda tutulması gereken siyasi ve sosyal, ve anayasal demokrasiye ilişkin soruların neler olabileceğini listeliyor.

Anahtar Kelimeler: Anayasacılık, demokrasi, anayasal demokrasi, kamu alanı, ortak alanların düzenlenmesi, bireysel özerklik, temel hak ve hürriyetler, paternalizm, iktisadi ve siyasi liberalizm

ABSTRACT

This contribution by a political theorist to the debate on the regulation of alcohol and tobacco consumption in Turkey lists the types of methods that are relevant to analyzing such regulations from the most

* Doç. Dr., Boğaziçi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

formalistic to the most normative ones. The author then looks at the relevant articles in the European conventions on the basic rights and liberties that would help us assess the legality and legitimacy of such regulations. By arguing that basic rights and liberties are not merely about lawfulness, but are also about generating the society as a whole, its democracy, and the valid norms in the regulation of public spheres and the commons; the author lists some questions that are politically and socially significant that will need to be raised with regards to such and similar regulations and laws.

Keywords: *Constitutionalism, democracy, constitutional democracy, public sphere, regulation of the commons, personal autonomy, basic rights and liberties, paternalism, economic and political liberalisms*

“...Bu sorular siyaset felsefesi ve kuramının bakış açısından önümüzdeki dönemin yasama ve yargı faaliyetine bakarken gözönünde bulundurmanız gereken ve içerdikleri olumsuzlukların icraatta daima değillenmesini dilediğimiz sorulardır. Bu soruları soru formatında bırakmamız önemlidir, zira yapılmakta olan yasaların özerkliğin kamusal ve özel anlamına zarar verdiği ölçüde siyaseten ne anlama geleceği belli olmakla beraber, bu zararın gerçekleşip gerçekleşmediği sonuç itibarıyla ampirik bir sorudur. Ampirik sorular, yasalardan etkilenen nüfusun sosyolojik özelliklerini, toplumsal değişim ve dönüşümün yön ve derecesini, genç nüfusun eğilimlerini saptamak ve normlara uyulup uyulmadığını bu olgulara bakarak analiz etme yükümlülüğünü beraberinde getirir. Siyaset bilimi, hukuk ve siyaset felsefesinden aldığı normlar ve kıstasları, sosyoloji ve sosyal araştırmalardan aldığı verilerle karşılaştırarak normların uygulamaya geçip geçmediğine de bakar. Türkiye’de son yıllarda olmakta olan sadece genel geçer nitelikte, adil, evrensel normlarla; varolan uygulamaların çatışmasına dair bir mesele değildir. Son yıllarda normlar hiyerarşisi de altüst olmuş ve kanun hükmünde kararnameden anayasaya doğru norm saptanır hale gelmiştir. Bu çerçeveden bakıldığında yasal düzenlemelerin anayasadaki temel hakların ve özgürlüklerin kullanımını kısıtlar hale gelmesi gibi bir meşruiyet sorunu ve krizi ve denetimsizlik meselesi gündemdedir. İşte bu sebeple de çıkarılmakta olan yeni nesil yasaların özerkliğe zarar veren çeşitleri birarada incelendiğinde ortaya çıkan *bütüncül resim*, tek tek ele alındıklarında ortaya çıkan analizden daha karamsar ama daha gerçekçi olabilmektedir. Durumun doğru saptanması tarihe not düşmek gerekliliği yönünden olduğu kadar, sorunların izleği ve çözümü için neler yapılabileceği konusunda da yol göstericidir...”

***Makalenin devamına, dergimizin
2014 tarihli 3. cilt 5. sayısından ulaşabilirsiniz***

BÖLÜM 4 / SECTION 4

BİRİNCİ YILINDA ANAYASA MAHKEMESİNE BİREYSEL BAŞVURU KARARLARININ ANALİZİ

(INDIVIDUAL APPLICATION BEFORE THE TURKISH CONSTITUTIONAL COURT: AN ANALYSIS OF THE CASES IN ITS FIRST YEAR)

Prof. Dr. Sibel İnceoğlu*

ÖZET

Anayasa Mahkemesi bireysel başvurunun birinci yılında 81 karar yayımlamıştır. Aşağıdaki değerlendirme yazısında usul konularından çok kararların maddi içeriğine ilişkin analiz yapılmaya çalışılmıştır. Kararlara bakıldığında genel olarak AYM'nin İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi kararlarıyla uyumlu bir içtihat oluşturma gayreti görülebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bireysel başvuru, hak ve ilkelerin dengelenmesi, yasaya karşı bireysel başvuru, bireysel başvuruya konu hak ve özgürlükler, özerk yorum yetkisi, tutukluluk, adil yargılanma hakkı, delil, silahların eşitliği, çelişmeli yargılama, masumiyet karinesi, gerekçeli karar, makul süre

ABSTRACT

The Constitutional Court of Turkey in its first year of individual application (constitutional complaint) published 81 judgments. My main conclusions on the cases won't be on the application procedure, but rather will be on the content of the judgments. When we look at the judgments, in general, it can be said that the Constitutional Court (CCrt) has a deep concern about harmonizing its cases with the European Convention on Human Rights (ECHR) and the judgments of the European Court of Human Rights (ECrTHR). The number of references to the ECrTHR judgments is very high in the judgments of the CCrt.

* Prof. Dr., Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Keywords: *Individual application, constitutional complaint, balancing rights and principles, constitutional complaint against parliamentary acts, the rights and freedoms subject to constitutional complaint, autonomous interpretation authority, arrest, right to fair trial, evidence, equality of arms, adversarial trial, presumption of innocence, reasoned judgment, reasonable time.*

“...Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru anayasal hakların AYM eliyle etkili bir biçimde korunması bakımından son derece önemli bir araçtır. İHAM’a başvuru öncesi tüketilmesi gereken bir yol olarak da hukuk dünyamızda yerini almıştır. AYM’nin kararları hem anayasal hakların korunması hem de Türkiye aleyhine verilen ihlal kararlarının minimuma indirilmesi için nitelik bakımından dikkatle analiz edilmelidir. Bu çalışmada belirtilen analiz yapılmaya çalışılmıştır.

Yapılan analiz sonucunda AYM’nin hak ve özgürlükleri İHAM standartlarına uygun bir biçimde yorumlama gayreti ve hatta bazı davalarda İHAM’dan daha ileri sonuçlara varabildiği görülmekle birlikte, dikkat çekici bazı sorunlar da tespit edilmiştir. Birincisi, İHAM kararları zaman zaman anayasal hak ve özgürlükleri iç hukuka kıyasla daha dar yorumlamak amaçlı kullanılmıştır. Bu yaklaşım Anayasa ve İHAS bakımından değerlendirildiğinde yerinde görülmemiştir. İkincisi, bazı davalarda İHAM kararlarındaki ölçütlerin ruhuna aykırı bir biçimde uygulanması söz konusu olabilmiştir. Üçüncüsü, AYM’nin özerk yorum yetkisinin başvuru lehine yorumlanma olanağının zaman zaman ihmal edildiği gözlemlenmiştir. Dördüncüsü, AYM’nin derece mahkemelerinin yorum yetkisine müdahale etmeme kaygısının adil yargılanma hakkına ilişkin davalarda olumsuz sonuçlar doğurma potansiyeli taşıdığı görülmüştür. Beşincisi, hem karar gerekçelerinin iç bütünlüğü ve tutarlılığı bakımından hem de farklı bölümler tarafından verilen karar gerekçeleri arasındaki tutarlılık bakımından bazı sorunlar gözlemlenmiştir. Altıncısı, bazı karar gerekçelerinde olay bölümü yeterli bilgiyi içermediğinden kararın üçüncü kişiler tarafından anlaşılmasında zorluklar ortaya çıkmıştır...”

***Makalenin devamına, dergimizin
2014 tarihli 3. cilt 5. sayısından ulaşabilirsiniz***

YORUM: BİRİNCİ YILINDA ANAYASA MAHKEMESİNE BİREYSEL BAŞVURU KARARLARININ ANALİZİ

(COMMENT: INDIVIDUAL APPLICATION BEFORE THE TURKISH
CONSTITUTIONAL COURT: AN ANALYSIS OF THE CASES IN ITS FIRST YEAR)

Oya Boyar*

ÖZET

İncelemede genel olarak Profesör Sibel İnceoğlu'nun metni esas alınmak suretiyle, Anayasa Mahkemesinin ilk bireysel başvuru kararlarının genel özellikleri ve sonuçları incelenmeye çalışılmıştır. Burada öncelikle Anayasa Mahkemesinin Anayasa-İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ilişkilerine dair tutumu değerlendirilmiş; ardından da Anayasa Mahkemesinin diğer mahkemelerle olan ilişkilerine dair anayasal ve yasal düzenlemeler üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bireysel başvuru, temel haklar, evrimci yorum, asgari standart, kanun yolları

ABSTRACT

On the basis of Professor Sibel İnceoğlu's comments on Constitutional Court rulings, this paper attempts to evaluate the general characteristics and consequences of the recent judgments of the Constitutional Court in response to individual applications. In the first part of the paper, the attitude of Constitutional Court regarding the relations between the Constitution and the European Convention on Human Rights is examined. The second part relates to the constitutional and legal rulings, which indicate the absence of superior/subordinate relationship between the Constitutional Court and other national Supreme Courts.

Keywords: *Individual application, fundamental rights, evolutive interpretation, minimum standard, appeals process*

* Yrd. Doç. Dr., Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

“..2010 yılında gerçekleştirilen değişiklikle Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yolunun anayasal hale gelmesiyle yargı organı açısından iki yönden yeni bir dönem başlamıştır: İlk olarak bu mekanizmayla anayasal haklar açısından, Anayasanın 148. maddesinin 3. fıkrası gereği ulusal hukuk – uluslararası hukuk ilişkileri bakımından yeni bir döneme girilmiştir: Her ne kadar 2004 yılında 90. maddeye yapılan eklemeye temel haklara ilişkin uluslararası sözleşmelerle yasaların aynı konuda farklı hükümler içermesi halinde temel haklara ilişkin uluslararası sözleşmenin uygulanacağına ilişkin düzenleme Anayasaya girmiş olsa da, sözkonusu hüküm aradan geçen on yıllık süreye rağmen yaygın biçimde uygulanmamıştır. Bireysel başvurunun bu noktadaki özelliği ise, Avrupa Sözleşmesine uygunluğun denetimi yetkisini açıkça bir yüksek bir yargı organına vermesindedir. Bu noktada özellikle önemli olan husus, temel görevi yasaların anayasaya uygunluğunu denetlemek olan Anayasa Mahkemesinin, bireysel başvuru davalarında, Anayasa ve Avrupa Sözleşmesini beraberce ne şekilde uygulayacağı meselesidir. (I)

İkinci olarak bireysel başvuru yolu her ne kadar Anayasa Mahkemesi ile birlikte anılan bir mekanizma ise de, konunun temel muhatabı yargı organının bütünüdür. Gerçekten de bireysel başvuru yoluna ancak olağan kanun yolları tüketildikten sonra gidilebilmekte (Any., md. 148/3); yasama işlemleri ile idarenin düzenleyici işlemleri için bu yola başvurulamamaktadır (6216 sayılı Kanun, md. 45/3). Başka bir deyişle, bireysel başvuru yolu, yürürlükteki hukukun uygulanma biçiminin anayasal haklara uygun olup olmadığını denetleme imkanını Anayasa Mahkemesine tanımak suretiyle, aslında genel olarak anayasal haklara daha saygılı bir hukuk düzeni yaratmaya yönelmiştir.¹ İşte bu düzenin şekillendirilmesi anlamında Anayasa Mahkemesinin haklara verdiği anlam kuşkusuz oldukça belirleyicidir. Ancak diğer mahkemelerin anayasal hakları yorumlayış biçimi de gerek temel hak meselelerinin Anayasa Mahkemesine taşınmadan çözümlenmesi; gerekse Anayasa Mahkemesinin izleyebileceği yolu şekillendirmesi anlamında önem taşımaktadır. (II)..”

***Makalenin devamına, dergimizin
2014 tarihli 3. cilt 5. sayısından ulaşabilirsiniz***

¹ Oya Boyar, “Devletin Pozitif Yükümlülükleri ve Dolaylı Yatay Etki”, *İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa: Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Kapsamında Bir İnceleme*, ed. Sibel İnceoğlu, 3. baskı, Beta yay (1. Baskı Avrupa Konseyi yay.), İstanbul 2013, s. 80.

BÖLÜM 5 / SECTION 5

ANAYASA MAHKEMESİ'NİN ANAYASA ŞİKÂYETİ KARARLARININ USULİ AÇIDAN DEĞERLENDİRMESİ (*A PROCEDURAL ANALYSIS OF THE CONSTITUTIONAL COMPLAINT DECISIONS OF THE TURKISH CONSTITUTIONAL COURT*)

Tolga Şirin*

ÖZET

Bu çalışmada, Anayasa Mahkemesinin ilk bir yıl içinde verdiği anayasa şikâyeti ile ilgili, usule ilişkin kararları ele alınmıştır. AYM'nin usuli kararlarına baktığımızda kişi, konu, zaman bakımından yetkileri ile olağan hukuk yollarının tüketilmesi, açıkça dayanaktan yoksunluk, süre aşımı ve düşme konularında bir takım ilkeler ortaya koyduğu görülmektedir.

AYM'nin şu ana kadar (29.10.2013) sadece dört adet esasa ilişkin kararı bulunmaktadır, diğerleri kabul edilemezlik kararlarıdır. Bu süreçte, bazı başlıklarda olumlu açılımlara gidildiği, bazı başlıklarda ise daraltıcı bir eğilim olduğu gözlemlenmektedir. Daha ilk yılda, yapılan şikâyetlerin büyük bir çoğunluğunun bir sonraki yıla devredilmesi, Mahkeme'nin yavaşlığını göstermektedir. İlerleyen zamanlarda şikâyet sayısında bir artış da gözlemlenecektir. Ancak bu durum, Mahkeme'nin asıl işlevinin hak ve özgürlükleri korumak olduğu gerçeğini değiştirmemelidir. Oysa içtihatlarda, AYM'nin öncelikli olarak üzerindeki iş yükünü azaltmak eğiliminde olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anayasa Şikâyeti, usuli kararlar, etkililik, kişi bakımından yetki, konu bakımından yetki, zaman bakımından yetki, hukuk yollarının tüketilmesi, açıkça dayanaktan yoksunluk, süre aşımı, düşme, adli yardım, iş yükü.

ABSTRACT

In this study, it has taken the Constitutional Court's judgements on procedure in hand. When we look at the procedural judgements of the Constitutional Court, it has seen some principles about the rationale

* Dr., Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

personae, ratione materiae, ratione temporis, exhaustion of legal remedies, manifestly ill-founded, prescription, abatement of case.

So far, there have been only four judgements of Constitutional Court on the merits - the others are the decisions of inadmissibility. In this process, it can be observed positive opening out about some title, but a contractionary trend is also seen. First year, the vast majority of complaints made to be transferred to the next year, that shows the slowness of the Court. In later times it will be observed an increase in the number of complaints. But this situation must not change the fact that Court's primary function is to protect the rights and freedoms. However, in case of the Constitutional Court, it has been seen the Court primarily tends to diminish its caseload.

Keywords: *Constitutional complaint, procedural judgements, effectiveness, ratione personae, ratione materiae, ratione temporis, exhaustion of legal remedies, manifestly ill-founded, prescription, abatement of case, legal aid, the caseload.*

“...Son olarak iş yükü konusunda, beklendiği üzere yargılamaların uzunluğu, tutukluluk sorunu, mülkiyet hakkı ve ayrımcılık yasağına dayalı anayasa şikâyetlerinin ağırlığı göze çarpmaktadır. Büyük ihtimalle ilerleyen zamanlarda şikâyet sayısında bir artış da gözlemlenecektir. Ancak bu durum dahi, Mahkeme'nin asıl işlevinin hak ve özgürlükleri korumak olduğu ve iş yükü sorununun buna göre tali nitelik taşıdığı gerçeğini değiştirmemelidir. Oysa içtihatlar bakımında edinilen genel izlenim, AYM'nin öncelikli istencinin, üzerindeki iş yükünü atmak ve başvuruları elemek konusunda olduğu yönündedir. Oysa karar politikası itibariyle, hak ve özgürlükler lehine kritik ve önemli kararların özgürlükçü temelde öne çıkmış olması, AYM açısından daha prestijli bir izlenim yarattırdı. Esas ilişkin kararlarla beraber bu izlenimin yaratılacağı umuyoruz...”

***Makalenin devamına, dergimizin
2014 tarihli 3. cilt 5. sayısından ulaşabilirsiniz***

YORUM: ANAYASA MAHKEMESİ'NİN ANAYASA ŞİKÂYETİ KARARLARININ USULİ AÇIDAN DEĞERLENDİRMESİ

(COMMENT: A PROCEDURAL ANALYSIS OF THE CONSTITUTIONAL COMPLAINT DECISIONS OF THE TURKISH CONSTITUTIONAL COURT)

Gözde Atasayan *

ÖZET

Bireysel başvuru hakkının Anayasal sistemimize dahil olmasından bu yana, Anayasa Mahkemesinin uygulamasına bakıldığında, kabul edilebilirlik ölçütlerinde Anayasa ve yasanın ortaya koyduğu bazı “sınırlılıkların” aşılmasına yönelik adım atılmadığı, AYM'nin zaten Yasa ve İçtüzükle daha da sınırlanan yetkilerini, bir de üstüne kendisinin de sınırladığı; kişi, konu, zaman bakımından yetkisini son derece “dar” yorumlandığı ve ihlale yol açan bir yasal düzenlemenin iptal edilemeyeceği anlayışının benimsendiği görülüyor. Bu durum, insan haklarının daha etkin bir şekilde korunması amacı güden bireysel başvuru usulünün sağlayacağı korumanın, bir anlamda, uygulamada AYM eliyle sınırlandırılması demektir. Mahkemenin ilk kararlarında, insan haklarını korumak ve geliştirmek açısından daha pasif kaldığı ve genişletici bir yorum ortaya koymadığı söylenebilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bireysel Başvuru, Kabul Edilebilirlik, Anayasa Mahkemesi, Usul, Sınırlama

ABSTRACT

Since “right of individual application to the Constitutional Court” has been on the register in our Constitutional system, as we analyse the Court's practice, it can be said that, The Constitutional Court has not tended to go beyond the limitations about the “admissibility criteria” in the Constitution and the law. In other words, the Court has been tended to limit its competence and it has interpreted “the admissibility criteria” about the applicant, subject and time very strictly. Also, according to Court, it would not be repeal if an act violated an individual's right. It means that, the protection of the individual application to the Constitutional Court which aims to protect and enhance the rights and freedoms, has been limited by the Constitutional Court itself. In the first

* Ar. Gör., Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi

decisions of the Court, it has remained passive and it has not interpreted the terms and criterias widely to protect and improve human rights.

Keywords: *Individual Application, Admissibility, Constitutional Court, Procedure, Restrictions*

“...Yüksek Mahkemenin şu ana kadarki uygulamasına bakıldığında bireysel başvuru hakkının kişi ve konu bakımından kapsamı ve yasama organının işlemlerinin denetim dışında tutulması konuları öne çıkmaktadır. Kabul edilebilirlik ölçütlerinde mevzuatın ortaya koyduğu bazı sınırlılıkların aşılmasına yönelik adım atılmadığı, bireysel başvuru yapabilecek kişilerin sınırlı olarak yorumlandığı görülmektedir. Kabul edilebilirlik ile ilgili kararlara bakıldığında, AYM'nin hak ve özgürlüklerin içeriğinin belirlenmesinde zaman zaman İHAS'ın daha dar kapsamlı hükümlerini esas aldığı söylenebilecektir. Bu durum, insan haklarının daha etkin bir şekilde korunması amacı güden bireysel başvuru usulünün sağlayacağı korumanın, bir anlamda AYM eliyle sınırlandırılması demektir. Sonuç olarak, Mahkemenin ilk kararlarında, insan haklarını korumak ve geliştirmek açısından daha pasif kaldığı ve genişletici bir yorum ortaya koymadığı söylenebilecektir...”

***Makalenin devamına, dergimizin
2014 tarihli 3. cilt 5. sayısından ulaşabilirsiniz***

BÖLÜM 6 / SECTION 6

MİT KANUNU'NDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN ANAYASALLIĞI

(CONSTITUTIONALITY OF THE AMENDMENT IN CODE OF "MİT")

Korkut Kanadoğlu*

ÖZET

İstihbarat hizmetlerini yürüten kişilerin soruşturulmasını, Başbakan'ın iznine bağlayan 6278 sayılı Kanun, kaynağını Anayasa'da bulmaktadır. Ancak Anayasa hükmüne dayanan bu izin sistemi, kuvvetler ayrılığı ve eşitlik ilkesi gibi anayasa üstü normlara aykırıdır. Ayrıca Kanun'un getirdiği bu düzenleme, "belirlilik" ilkesine aykırı olduğu gibi "farklı" bir ceza hukuku politikasının da ürünüdür. Anayasa Mahkemesi'nin bu ceza politikasına ilişkin yasamanın takdirini çok geniş yorumladığı da göz önüne bulundurulduğunda, istihbarat faaliyetlerinin denetimini sağlamak için "parlamente bir hukuka uygunluk denetimi" mekanizmasının öngörülmesi bir gereklilik haline gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: 6278 Sayılı Kanun, Kuvvetler Ayrılığı, Belirlilik İlkesi, Parlamento Denetim

ABSTRACT

The Code numbered 6278 that subjects the investigation of intelligence officers to the permission of the Prime Minister is based on the Constitution. However, this Constitution-based "Permission-System" is in contradiction with the supra constitutional norms such as equality and separation of powers. This regulation is also inconsistent with the principle of certainty and is a product of another criminal policy. Considering the extensive interpretation by the Constitutional Court of the margin of appreciation of the legislator, it has become a necessity to implement "a parliamentary legal review" mechanism to control intelligence activities.

* Prof. Dr., Özyeđin Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Keywords: Code numbered 6278, seperation of Powers, principle of certainty, Parliamentary Control

“...MİT Kanunu'nda yapılan değişikliğin, Türkiye'de istihbarat faaliyetlerinin genel denetimi konusunda yaygın bir tartışmaya öncülük etmesi beklenirdi. Buna karşılık son günlerde ancak devlet sırrı kavramıyla sınırlandırılmış biçimde, belirli çalışmalar yapılmaktadır¹. Bu çalışmalarda da korunacak olan sırrın kapsamı ve bu kapsamı belirleyecek olan kurum bakımından öncelik yürütme organına verilmektedir. Oysa yukarıda değinilen gelişmeler ışığında daha saydam ve demokratik bir toplum düzeni için bu konudaki denetimde, parlamentonun daha etkin ve işlevsel olmasını sağlayacak düzenlemelerin yapılması bir gereklilik haline gelmiştir....”

***Makalenin devamına, dergimizin
2014 tarihli 3. cilt 5. sayısından ulaşabilirsiniz***

¹ Devlet sırrı kanun tasarısı için bkz. <http://www2.tbmm.gov.tr/d24/1/1-0484.pdf>

BÖLÜM 7 / SECTION 7

SAĞLIK BAKANLIĞI ÖRGÜTLENMESİ VE SAĞLIK HİZMETLERİ ANLAYIŞINI YENİDEN DÜZENLEYEN 663 SAYILI KHK ANAYASA MAHKEMESİ KARAR TAHLİLİ (K. 2013/30)

*(UNDERSTANDING THE MINISTRY OF HEALTH AND HEALTH SERVICES TO RE-
ORGANISATION GOVERNING THE CONSTITUTIONAL COURT DECISION
ANALYSIS Decree No. 663 (K. 2013/30))*

Nurhan Demirhan *

ÖZET

Bir yıl sonra yürürlüğe girmek üzere yayınlanan 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile gerek Sağlık Bakanlığı'nın örgütsel yapısında ve gerekse sağlık hizmetlerinin sunumunda çok köklü değişiklik yapılmıştır...

Anahtar Kelimeler: 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname, Sağlık Bakanlığı örgütsel yapısı, sağlık hizmetleri, sağlık hakkı, sağlık çalışanlarının ekonomik ve sosyal hakkı, Anayasa Mahkemesi, anayasa aykırılık.

ABSTRACT

Fundamental changes have been made both on the organizational structure of the Ministry of Health and the providing health services with the Statutory Decree on the organization and duties of Ministry of Health and Subsidiaries No: 663, which was published in Official Gazette dated 2 November 2011 and Law No: 28103 (Repeating) providing that it will enter into force after one year....

Keywords: *Statutory Decree No:663, the organizational structure of the Ministry of Health, health services, the right to health, economic*

* Tıp Doktoru, Sağlık Yön. Uzm., Hukukçu, İstanbul Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi.

and social rights of health care workers, the Constitutional Court, contradiction to the Constitution

“...Çalışmamız, 663 sayılı KHK'nin denetimine ilişkin Anayasa Mahkemesi (AYM) kararının tahliline ilişkindir. Gerek söz konusu KHK, gerekse AYM kararına yönelik değerlendirme ve yayın sayısı yetersizdir. Bu denli önemli bir düzenlemenin yeterince tartışılmamış olması, çalışmamız açısından kaynak sıkıntısı da yaratmıştır. Bir başka güçlük, çok sayıda iptal talebinin tartışıldığı AYM kararının hayli uzun olmasıdır. 663 Sayılı KHK ile yapılan düzenlemelerin her birinin AYM tahlili ayrı bir makalenin konusu olduğundan, çalışmada tümüne yer vermek mümkün olamamıştır.

...

İnsan temel haklarının en önemlisi sağlık ve dolayısıyla yaşam hakkı ile sağlık çalışanlarının sosyal ve ekonomik haklarını dolayısıyla ülkemizdeki 76 milyon insanı yakından ilgilendiren, sağlık sisteminde çok köklü değişiklik yapan 663 sayılı KHK'nin; gerek sağlık hizmeti alanların (hastalar) ve gerekse sağlık hizmeti sunanların (kamu görevlisi sağlık çalışanları) görüşü alınmadan üstelik TBMM'nin açık olduğu bir dönemde, bir yıl sonra yürürlüğe girecek şekilde, KHK çıkarma yetki süresinin son günü gecesinde, KHK yapma yöntemi, amacı ve gerekçesine aykırı olarak Resmi Gazete' de yayınlanmıştır.

AYM; 663 Sayılı KHK'nin, Anayasa'nın Başlangıç ilkeleri başta olmak bir çok maddesindeki düzenlemelere aykırılık teşkil etmesine rağmen ülkemizdeki sağlık yönetimi ve hizmetlerini Sağlık Bakanlığı tarafından verme yükümlülüğünü ortadan kaldıran, kamu güvencesinde verilen sağlık hizmetlerini sözleşmeli personel istihdamı ile esnek ve güvencesiz bir personel sistemi içerisinde verilmesine olanak tanıyan, müşteri ve sağlık işletmeciliği odaklı, kârlılık ve performans esasına eviren söz konusu düzenlemenin ayrıntı sayılacak birkaç maddesi;

1. KHK'nin 58. maddesinin (14) numaralı fıkrasının (ğ) bendiyle, 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanununun, Türk Tabipler Birliğini (TTB) tanımlayan 1. maddesinde geçen "tabipliğin kamu ve kişi yararına uygulanıp geliştirilmesini sağlamak" ibaresinin,..."

***Makalenin devamına, dergimizin
2014 tarihli 3. cilt 5. sayısından ulaşabilirsiniz***

**ANAYASA MAHKEMESİ VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELER REJİMİ**
(*THE CONSTITUTIONAL COURT AND GOVERNMENTAL DECREES HAVING
FORCE OF LAW*)

Nihan Yancı Özalp*

ÖZET

Anayasa Mahkemesi 27/10/2011 ve 14/02/2013 tarihli iki kararıyla, yürütme organının KHK ile düzenleme yapma yetkisini genişletmiştir. Mahkeme daha önceki içtihatlarında Kanun Hükmünde kararname çıkarılmasını güç koşullara bağlarken, bu son kararıyla yürütmeye adeta bir ilk el yetki tanımıştır. Böylece Anayasa Mahkemesi sağlık alanında çıkarılan kanun hükmünde kararnameyi ve bunun dayandığı yetki kanununu incelediği kararlarında özgürlüğü ikinci plana atıp, iktidar yanlısı bir tavır sergilemiştir.

Anahtar Kelimeler: Anayasa Mahkemesi, kanun hükmünde kararname, yürütme organı, ilk el yetki, yetki kanunu.

ABSTRACT

The Constitutional Court has expanded the executive body's authority to issue governmental decrees having force of law, with two decisions of the Constitutional Court dated 27.10.2011 and 14.02.2013. In the earlier case-law the Court had made more difficult conditions to issue governmental decrees having force of law but in the final decision, the Court has granted nearly a first hand authority to executive body. Thus the Constitutional Court, in it's final decisions on governmental decrees having force of law about the health field and the authority act added value to freedoms at the second plan and took an attitude in favor of the executive body.

Keywords: *Constitutional Court, governmental decrees having force of law, executive body, first hand authority, authorization act.*

* Yrd. Doç. Dr., İstanbul Kemerburgaz Üniversitesi Hukuk Fakültesi

663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ilişkin olarak Nurhan Hanım teknik açıdan oldukça ayrıntılı bilgi vermiş ve gerek sağlık sektöründe çalışanlar, gerekse hastalar açısından ortaya çıkabilecek sorunlara dikkat çekmiş bulunuyor. Benim burada yapacağım, kendisinin sunumunu, özellikle Anayasa Mahkemesinin bu konudaki tavrını yorumlayarak tamamlamak. Çalıştay başlığıyla ilintili olarak Anayasa Mahkemesinin bu alanda özgürlük ve iktidar noktalarından hangisine daha yakın durduğunu tespit edebilmek için, Anayasa Mahkemesinin bu konudaki iki kararını incelemek gerektiğini düşündüm.

...

Bu çerçevede şu değerlendirme yapılabilir: aslında 663 sayılı KHK ile getirilen düzenlemeler, sağlık hakkının düzenlenmesinden öte, sınırlandırılmasına yönelik tedbirler içermektedir. Aynı zamanda yaşam hakkına ilişkin düzenlemelerdir bunlar. Dolayısıyla, Anayasada KHK'lerin düzenlendiği 91. maddede yer alan KHK ile düzenlenmesi yasaklı alanlara ilişkin olarak birtakım düzenlemeler getirilmiştir. Bu nedenle de konusu itibarıyla Anayasaya aykırılık taşımaktadır. Ancak Anayasa Mahkemesi kararında bu konuyu gözardı etmiştir.

Anayasa Mahkemesinin konuya ilişkin iki kararı şu sonucu ortaya çıkarmaktadır. Anayasa Mahkemesi artık KHK ile düzenleme yapma konusunda hükümete daha fazla yetki verilmesi yoluyla yürütmenin daha da güçlendirilmesi ve düzenleyici işlem yapma yetkisinin artırılması yönünde bir tavır alırken, özgürlükleri, hatta en temel hakları ise ikinci plana atmış gözüküyor....”

***Makalenin devamına, dergimizin
2014 tarihli 3. cilt 5. sayısından ulaşabilirsiniz***

BÖLÜM 8 / SECTION 8

12. CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ YAKLAŞIRKEN... ANAYASA MAHKEMESİ'NİN K. 2012/96 KARARININ ANALİZİ: 7 YIL YERİNE, 12 YIL (MI?)

(APPROACHING THE NEXT PRESIDENTIAL ELECTION...

*ANALYSIS OF THE CONSTITUTIONAL COURT DECISION (2012/96): 12 YEARS
INSTEAD OF 7 YEARS?)*

Abdullah Sezer*

ÖZET & PLÂN¹

Çalışma, Anayasa Mahkemesi'nin (AYM), Cumhurbaşkanı Seçimi Kanunu'nu (CSK) denetimine ilişkin 2012/96 karar sayılı kararının analizine özgülennmiştir.

2007 Anayasa (Any.) değişikliği ile, Cumhurbaşkanı (CB) seçme yetkisi TBMM'den alınarak, doğrudan halk tarafından 5 yıl için ve 2. kez seçilebilme olanağını da içeren yeni bir yöntem kabul edildi. 11. Cumhurbaşkanı (CB) A. GÜL, 28 Ağustos 2007'de TBMM'de 3. turda 339 oyla seçildi. Any. değişikliği, halkoylamasında % 68.95'lik oyla onaylandı.

Any. değişikliği, 11. CB GÜL'ün görev süresinin yanı sıra, gerek GÜL ve gerekse öncekilerin 2. kez aday olma/gösterilme hakkından yararlanıp yararlanamayacağına ilişkin bir geçiş düzenlemesi içermemekteydi. Değişikliğin hazırlık sürecinde, bu yönde bir norma ihtiyaç olmadığı düşünüldü. Ancak, zamanla akademik ve politik çevredeki tartışmalar sonucu oluşan belirsizlik, Any. md. 102/son gereği hazırlanan Yasa'da giderildi. GÜL'ün görev süresi 7 yıl olarak belirlendi ve fakat 2. kez adaylık yolu

* Yrd. Doç. Dr., Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

¹ KISALTMALAR: Any.: Anayasa(sı); AYM: Anayasa Mahkemesi; AYHD: Anayasa Hukuku Dergisi; b.k.v.t.a.: bold karakterli vurgulama(lar) tarafımıza aittir; bkz.: bakınız; bs.: bası; C.: cilt; CB: Cumhurbaşkanı; CSK: Cumhurbaşkanı Seçimi Kanunu; dp: dipnot; E.: (mahkeme kararı) esas no.; e.t.: (internet kaynağına) erişim tarihi; f.: fıkra; GM: Geçici madde; GNAT: Grand National Assembly of Turkey; K.: (mahkeme kararı) karar no.; K.n.: Kanun no; K.t.: (Kanun) kabul tarihi; K.T.: (Mahkeme kararı) karar tarihi; md.: madde; no.: numara(sı); RG: Resmî Gazete; s(s): sayfa(lar); S.: sayı; SS: sıra sayısı; T.: Tarih; TBMM-AK: TBMM Anayasa Komisyonu; TBMM-GK: TBMM Genel Kurulu; TBMMTD: TBMM Tutanak Dergisi; TRT: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu; vb.: ve benzeri; yay.: yayın(lar)ı; Y.: yıl; YD: yürürlüğü durdurma (kararı); YSK: Yüksek Seçim Kurulu; YY: Yasama yılı; ..., etc.

kapatıldı. Yasa'nın AYM'ye götürülmesi sonrası, aykırılığı iddia edilen normlardan sadece biri (GM 1/2) iptal edilerek, 2. kez adaylık yolu açıldı. İptal kararında, başlıca şu argümanlara dayanıldı: Önceki norm-sonraki norm ilişkisi, bir temel hak olarak seçilme hakkı, seçimlerde ve adaylıkta eşitlik, Any. ile tanınan hakkın yasa ile kaldırılamayacağı, vs.

Sonuç olarak, 11. CB'nin görev süresi 28 Ağustos 2014'de sona erecek olup, CB seçimleri 2012 yerine 2014'te yapılacaktır. İptal hükmü gereği, gerek 11. CB GÜL ve gerekse öncekiler (EVREN, DEMİREL, SEZER), 2. kez aday gösterilebilecektir. Zira, 2012 Any. değişikliği gereği re'sen aday olma yolu kapatıldığından, yalnızca aday gösterilme olanağı mevcuttur. Zira, 1982 Any. md. 101 ve CSK md. 7'ye göre, en az 20 TBMM üyesi veya son seçimlerde toplam oy oranı % 10'u aşan siyasi partiler, CB adayı gösterebilirler.

Çalışma, 3 bölümden oluşur:

§ I. Giriş: Genel Bilgiler

§ II. AYM Kararının Analizi

§ III. Gözlemler & Sonuçlar.

Anahtar Kelimeler: Cumhurbaşkanı, adaylık, Cumhurbaşkanı adayları, Cumhurbaşkanı Seçimi Kanunu, 2007 Anayasa Değişikliği, seçim, plebisit, referandum, başkanlık rejimi, Anayasa Mahkemesi.

ABSTRACT & PLAN

In this work, the decision of the Constitutional Court (No. 2012/96) relating to the supervision of Presidential Election Act (dated 19 January 2012) will be examined. In this context, the subject will be analyzed in the light of articles 101 and 102 of the 2007 Constitutional Amendment of the Constitution of the Republic of Turkey.

The current President (Abdullah GÜL) was elected by the Grand National Assembly of Turkey (GNAT) on 28 August 2007 on the third ballot with vote 339. But, according to 2007 Amendment, the next President of the Republic shall be elected for a five-year time by the popular vote (eligible for a second term). In addition to, the procedures and principles concerning presidential elections shall be regulated by law. In October 2007, voters approved a referendum package of the constitutional amendments including a provision for direct presidential elections with 68.95 %. In this context, the relevant law was adopted in GNAT in 2012 and put into effect on 26 January 2012. But over time, the status of GÜL began to be discussed. The provisional article 1/2 cancelled by the Constitutional Court in 2012. In this decision, following criteria were used: as a fundamental right, the right to be elected; equality in election and candidacy, the argument of next-previous norm, etc.

As a result, next presidential elections will be held in 2014 instead of 2012. A. GÜL and former Presidents (EVREN, DEMİREL, SEZER) can be nominated for a second term. According to the Constitution (art. 101) and the Act (art. 7), the candidates for Presidency are nominated by no less than 20 Members of GNAT or political parties which have surpass the 10 % electoral threshold in last elections or coalition of parties which surpass this threshold in total.

Main sections in this work, below mentioned

§ I. Introduction: General Information

§ II. Analysis of the Decision of the Constitutional Court

§ III. Observations & Conclusions.

Keywords: *President of Republic, candidacy, presidential candidates, Presidential Election Act, 2007 Constitutional Amendment, election, plebiscite, referendum, presidential regime, Constitutional Court.*

“..AYM kararının birçok hukuksal ve siyasal sonucu tartışılabilir. Yalnızca iptal edilen normun değil, yürürlüğü etkilenmeyen normların da (başta, GM 1/1) ciddi etkileri olacaktır.

1. 11. CB ve önceki CB'ler açısından: Başlıca 2 soru

Yeniden seçilebilirler mi? Özetle, 11. CB A. GÜL'ün yanı sıra, öncekilerden halen yaşayan 3'ü için (EVREN, DEMİREL, SEZER) 2. kez adaylık olanağı doğmuştur. Böylece, bu kişilerle diğer yurttaşlar arasında oluşan eşitsizliğin giderildiği savunulabilir. Her 4 adayın CB adaylık koşullarını hâlihazırda sağladığı kabul edilir ise, 2. kez seçilebilmek için 2. ön koşul da hukuken elde edilmiştir. Ancak, unutulmaması gereken, 2007 öncesi geçerli olan “*re'sen aday olma*” yolu kapatıldığı için, “*aday gösterilme*” koşuludur. Adı geçen potansiyel CB adaylarının, seçildikleri anda geçerli olan kuralın (2007 Any. değişikliği öncesi) kolaylaştırıcı yönünden (re'sen aday alma) yararlanamayacakları kanısındayız....”

Makalenin devamına, dergimizin

2014 tarihli 3. cilt 5. sayısından ulaşabilirsiniz

ANAYASA MAHKEMESİ'NİN CUMHURBAŞKANI SEÇİMİ KANUNU KARARI ÜZERİNE GÖZLEMLER

(OBSERVATIONS ON THE JUDGEMENT OF THE TURKISH CONSTITUTIONAL
COURT ON THE LAW ON PRESIDENTIAL ELECTIONS)

Olgun Akbulut*

ÖZET

Bu makale Anayasa Mahkemesi'nin Cumhurbaşkanı Seçim Kanunu Üzerine verdiği kararının incelenmesine ayrılmıştır. Makale Anayasa Mahkemesi kararının daha çok Onbirinci Cumhurbaşkanının görev süresine dair yorumlarını, konu ile ilgili doktrindeki görüşlerle birlikte, incelemektedir.

Anahtar Kelimeler: Cumhurbaşkanı Seçim Kanunu, Onbirinci Cumhurbaşkanının görev süresi

ABSTRACT

“This article analyzes the judgement of the Turkish Constitutional Court dealing with the constitutionality of the Law on Presidential Elections. It also focuses on the discussions both in the judgement and the legal literature concerning the term of office of the 11th president of the Republic of Turkey”

Keywords: Law on Presidential Elections, term of office of the 11th president of the Republic of Turkey

“...1982 Anayasası'nda 2007 yılında halk oylaması ile yapılan değişiklikler Anayasa'nın siyasal sistemi düzenleyen hükümlerinde değişiklik içeriyordu. Bu değişiklikleri iki başlık altında toplamak mümkündür: cumhurbaşkanının seçimi ve genel seçimlerin beş yıl yerine dört yılda bir yapılması. Cumhurbaşkanının seçimi konusundaki düzenleme de cumhurbaşkanının görev süresini yedi yıldan beş yıla indiriyor, ikinci defa seçilememe yasağını kaldırıyor ve TBMM yerine halkoylaması ile seçilmesini öngörüyordu....”

***Makalenin devamına, dergimizin
2014 tarihli 3. cilt 5. sayısından ulaşabilirsiniz***

* Yrd. Doç. Dr., Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi

BÖLÜM 9 / SECTION 9

YARGI DENETİMİNDEN MİLLETLERARASI ANDLAŞMALAR YOLUYLA KAÇMAK: AKKUYU NÜKLEER GÜÇ SANTRALİ ANDLAŞMASI

*(ESCAPING FROM JUDICIAL REVIEW VIA INTERNATIONAL AGREEMENTS:
THE CASE OF AKKUYU NUCLEAR POWER PLANT AGREEMENT)*

Serkan Köybaşı*

ÖZET

Türkiye Parlamentosu gelecekteki nükleer güç tesislerinin kurulmasına dair bir kanunu kabul etmiştir. Ancak bu kanunun uygulanması amacıyla çıkarılan yönetmeliğin bazı maddelerinin yürürlüğü Danıştay tarafından durdurulmuştur. Güç tesisinin kurulmasından ısrar eden Türkiye Hükümeti, Rusya ile Türkiye'nin güneyindeki Akkuyu bölgesinde güç tesisinin inşası, işletilmesi ve sökülmesine ilişkin bir iki taraflı uluslararası andlaşma imzalamıştır. Türkiye Anayasası'nın 90/5. maddesi uyarınca hukuka uygun şekilde yürürlüğe giren uluslararası andlaşmalar mahkemeler tarafından denetlenemez ve iptal edilemez. Söz konusu maddede andlaşmanın içeriğinden bahsedilmemiştir. Ancak bu boşluk hükümetlere iç hukuku ihlal eden bir ulusal iç konuyu uluslararası andlaşma konusu yapmak ve hukuksal denetimden kaçırarak imkânı vermektedir....

Anahtar Kelimeler: Akkuyu Güç Tesisi, uluslararası andlaşma, yargı denetimi, hukuk devleti.

ABSTRACT

Turkish Parliament has recently accepted a law on the establishment of the future nuclear power plants. But some of the articles of the issued regulation to implement this law has been suspended by Council of State. The Government of Turkey who insisted on the construction of this power plant signed a bilateral international agreement with Russia on to construct, to manage and to dismantle the power plant in Akkuyu area at

* Ar. Gör. Dr. Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi

south of Turkey. Due to the Article 90/5 of the Constitution of Turkey international agreements which became valid conveniently to the law can not be controlled and annuled by courts. The content of the agreement is not mentioned in this article. It means Turkish Constitution doesn't place value to the subject of the agreement. But this gap gives to the governments the capability to make an internal subject which violates internal law an international agreement subject and to avoid internal judicial control....

Keywords: *Akkuyu Power Plant, international agreement, judicial control, rule of law*

“...Anayasa Mahkemesi'nin ret kararının en önemli sonucu hükûmetlere, iç hukukta yargı engeline takılan/takılacak projeleri milletlerarası andlaşmalar haline getirmek yoluyla hukuk denetiminden kaçırma imkânı vermesidir.¹ Bundan sonra yürütme erki, yargısal olarak sorunlu ve hukuka aykırı projeleri, hiç gerekmeseyse ve iç hukuk düzenlemelerinde aksi öngörülmüş olsa dahi, uluslararası andlaşmalar yoluyla yapabilecek ve iptal edilmesini, durdurulmasını veya yavaşlatılmasını engelleyebilecektir. Bunun sonucu, hukuka aykırı projelerin teker teker yapılması ve bu şekilde hukuk devleti ilkesinin her bir projeyle biraz daha zarar görmesidir. Anayasa'nın değişmez maddeleri arasında bulunan Cumhuriyet'in niteliklerinden biri olan hukuk devleti ilkesi böylece fiilen yürürlükten kalkmış olmaktadır.

***Makalenin devamına, dergimizin
2014 tarihli 3. cilt 5. sayısından ulaşabilirsiniz***

¹ Av. Fevzi ÖZLÜER, “‘Nükleer Güç Santralının Tesisine ve İşletimine Dair İşbirliğine İlişkin Andlaşma’ ve Hukuki Değerlenmesi”, <http://www.fevziozluer.av.tr/2013/02/26/canukleer-guc-santralinin-tesisine-ve-isletimine-dair-isbirligine-iliskin-andlasma-ve-hukuki-degerlendirmesi/> (13.01.2014 tarihinde ziyaret edildi.)

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE RUSYA FEDERASYONU
ARASINDA BİR NÜKLEER GÜÇ SANTRALİNİN YAPIMINA
İLİŞKİN ANTLAŞMANIN HUKUKİ NİTELİĞİNDEN
HAREKETLE 1982 ANAYASASI MADDE 90'IN İNCELENMESİ**

*(A STUDY OF ARTICLE 90 OF THE 1982 CONSTITUTION WITHIN THE AMBIT OF
THE LEGAL STATUS OF THE AGREEMENT BETWEEN THE REPUBLIC OF
TURKEY AND THE RUSSIAN FEDERATION RELATING TO THE CONSTRUCTION
OF A NUCLEAR POWER PLANT)*

Ömer Gedik*

ÖZET

21 Temmuz 2010 tarihinde Türkiye Cumhuriyetiyle Rusya Federasyonu arasında bir antlaşma imzalanmıştır. Antlaşma Mersin Akkuyu'da nükleer tesis yapılmasına ilişkindir. Antlaşma hukukçular ve çevreciler tarafından yoğun olarak eleştirilmiştir. Hukukçuların eleştirilerinin ortak noktası nükleer güç santralının uluslararası bir antlaşma yoluyla yapılmasıdır. Zira bu yöntemle, nükleer güç santralının yargı denetiminden kaçırılmak istendiği düşüncesi ortaya çıkmaktadır. Bilindiği gibi 1982 Anayasası açıkça uluslararası antlaşmalara ilişkin olarak Anayasa Mahkemesine başvurulamayacağını belirtmiştir.

Bu çalışmada, ilgili antlaşmadan hareketle 1982 Anayasası'nın uluslararası antlaşmaların akdedilmesini düzenleyen maddesi incelenecektir. Sonuç olarak uluslararası antlaşmaların denetlenmesi bakımından önceden denetimin (*a priori*) Türk hukuk sisteminde yer alması gerektiği ileri sürülecektir.

Anahtar Kelimeler: Anayasa Mahkemesi, uluslararası antlaşmaların yargısal denetimi, önceden denetim

ABSTRACT

An agreement was signed between Russian Federation and Republic of Turkey on 21 July 2011 concerning the construction of a nuclear plant in Mersin/Akkuyu. The Agreement has been criticized heavily by jurists and environmentalists. The common point of juridical

* Yrd. Doç. Dr., Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi

criticism is centered on the construction of the nuclear power plant through an international agreement. It is argued that, with these method, the nuclear power plant is prevented from judicial review. As known, constitutional review of international treaties has been banned by the 1982 Constitution.

In this case review, Article 90 of the Constitution on treaties, is scrutinized in the context of the agreement in question. Consequently, this study suggests that "a priori" control (preventive review) of international agreements should be ushered in as a formal part of the Turkish legal system.

Keywords: *Constitutional Court, Judicial review of international agreement, "a priori" review*

“...Ülkemizde nükleer enerjiye ulaşma çabası 2007-2013 yıllarını kapsayan dokuzuncu kalkınma planıyla birlikte zirve yapmıştır. Bu amaç doğrultusunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin nükleer enerjiye ulaşmak için Rusya Federasyonu'yla imzaladığı nükleer güç santrali antlaşması hukukçular ve çevreciler tarafından eleştiriyle karşılanmıştır. Hukukçuların eleştirilerinin ortak noktası nükleer güç santralinin uluslararası bir antlaşma yoluyla yapılması çabasında toplanmaktadır. Zira bu yöntemle, nükleer güç santralinin yargı denetiminden kaçırılmak istendiği düşüncesi ortaya çıkmaktadır.

...
Öte yandan uluslararası antlaşmanın yürürlüğe girmeden yargısal denetiminin, devletler hukuku bakımından bir soruna yol açmayacağı açıktır. Dolayısıyla önleyici denetim uluslararası sorumluluğa yol açmadan yürütmenin uluslararası antlaşma akdetme yetkisinin yargısal denetim altına alınmasını sağlayacaktır. Uluslararası antlaşmaların önceden denetiminin karşılaştırmalı hukukta yaygın biçimde kullanıldığından yukarıda bahsedilmişti¹. Uluslararası antlaşmaların önceden denetimine imkân tanınması yürütme organının yargı denetimden kaçırılmak istediği hususları uluslararası antlaşmalara konu edinmesi yolunu da kapatacaktır. Yeni anayasa çalışmalarında “önceden denetim usulünün”, en azından uluslararası antlaşmaların denetimi konusunda gündeme getirilmesi hukuk devleti idealine ulaşmak noktasında bir adım olarak görülebilir.

***Makalenin devamına, dergimizin
2014 tarihli 3. cilt 5. sayısından ulaşabilirsiniz***

¹ Bu konuda ayrıntılı bilgi için ayrıca bkz. Başlar, agm., s. 53-58.

BÖLÜM 10 / SECTION 10

1982 ANAYASASINA GÖRE ÖZEL SINIRLAMA SEBEBİ BULUNMAYAN TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİN SINIRLANDIRILMASI SORUNU VE ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

*(THE ISSUE OF THE LIMITATION OF FUNDAMENTAL RIGHTS WITH NO
SPECIFIC LIMITATION GROUNDS UNDER 1982 CONSTITUTION AND THE
CONSTITUTIONAL COURT DECISIONS)*

Tijen Dünder Sezer*

ÖZET

2001 yılı Anayasa değişiklikleri ile 13. maddede yer alan genel sınırlama sebeplerinin kaldırılması genel olarak bir reform niteliğinde görülmüştür. Bununla birlikte her madde için özel sınırlama sebepleri titizlikle ele alınmamıştır ve pek çok temel hakka ilişkin maddede özel sınırlama sebebi/sebepleri bulunmamaktadır. Bu durum bir dizi sorunu beraberinde getirmiştir....

Anahtar Kelimeler: Özel/genel sınırlama sebepleri, Anayasa Mahkemesi, temel hakların sınırlandırılması, yasa kaydı, meşru amaç, ölçülülük

ABSTRACT

The abolition of the general limitation grounds laid down in Article 13 of the Constitution by the 2001 Amendments was generally considered a reform; however, the specific limitation grounds for every fundamental right were not handled meticulously. In numerous articles of the Constitution relating to fundamental rights, there are no limitation grounds. This situation has given way to a number of problems...

Keywords: *General/specific limitation grounds, Constitutional Court, restriction of fundamental rights, statutory reservation, legitimate aim, proportionality*

* Yrd. Doç. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, Hukuk Fakültesi

“..1982 Anayasasının 13. maddesi olağan dönemlerde temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılma rejimini düzenlemekte ve temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin kriterler getirmektedir. 2001 yılında yapılan Anayasa değişiklikleri ile 13. maddeye ilişkin çok önemli yenilikler getirilmişti¹. Bu yeniliklerin en önemlisi, 13. maddenin en çok eleştirilen yönü olan genel sınırlama sebeplerinin tümüyle 13. maddeden çıkarılması olmuştur. 13. maddenin ilk hali uyarınca, Anayasada yer alan tüm temel hak ve özgürlüklerin 13. maddede yer alan dokuz ayrı genel sınırlama sebebiyle² ve ayrıca ilgili özgürlüğe ilişkin maddede yer alan özel sınırlama sebebi/sebepleriyle yasa koyucu tarafından sınırlandırılması mümkündü. 2001 yılı değişikliğiyle³, temel hak ve hürriyetlerin yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere yani özel sınırlama sebeplerine bağlı olarak sınırlandırılabilceği kabul edilmiştir.

...

Pratik uyuşum, çatışma durumunda, hakları etkili kılmak için gerekli olmakla birlikte, iyi uygulanmadığında haklar açısından tehditleri beraberinde getirecektir⁴. Pratik uyuşum yapıldığında mutlaka 13. maddede yer alan hakkın özü, ölçülülük gibi kriterler uygulanmalıdır. Ancak bu kriterlerin sadece adlarından söz edilmesi yeterli değildir. Özellikle Anayasaya uygunluk kararı verilecekse gerçek bir ölçülülük testi uygulanmalıdır...”

Makalenin devamına, dergimizin 2014 tarihli 3. cilt 5. sayısından ulaşabilirsiniz

¹ Anayasanın yeni metni ile getirilen yenilikler, ölçülülük ilkesi, hakkın özü kriteri ve sınırlamanın laik cumhuriyetin gereklerine uygun olması gereğidir.

² 13. maddenin ilk metni uyarınca tüm temel hak ve özgürlüklerin, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünün, milli egemenliğin, cumhuriyetin, milli güvenliğin, kamu düzeninin, genel asayişin, kamu yararının, genel ahlakın ve genel sağlığın korunması amacı ile sınırlandırılabilmesi mümkündü.

³ Anayasa md. 13: (Değişik: 3.10.2001-4709/2 md.) “Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.”

⁴ **Yüzbaşıoğlu N.**, (Türk Anayasası) , <http://www.anayasa.gov.tr/files/pdf/anayasayargisi/anyarg22/necmi.pdf>.

**ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI IŞIĞINDA 1982
ANAYASASI'NDA SINIRLAMA KAYDI İÇERMİYEN TEMEL
HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİN SINIRLANMASI**

*(CONSTITUTIONAL COURT'S APPROACH ON THE RESTRICTION OF
FUNDAMENTAL RIGHTS WITH NO EXPLICIT LIMITATION CLAUSE IN 1982
CONSTITUTION)*

Y. Metin Özdemir*

ÖZET

Bu çalışmanın amacı temel hakların sınırlanma/güvence rejimiyle ilgili olarak 1982 Anayasası'nın 13. maddesini de kapsayan 2001 tarihli anayasa değişikliğinin sınırlamasız görünümlü temel haklar bakımından doğurduğu sonuçları Anayasa Mahkemesi kararları ışığında değerlendirmektir. 2001 tarihli bu değişiklikler, 1982 Anayasası'nın temel hak ve özgürlükleri sınırlama rejiminde önemli yenilikler getirmiş, tüm temel haklar bakımından geçerli genel sınırlama nedenlerinden, pek çok temel hak bakımından spesifik sınırlama nedenleri benimseyen kademeli bir sınırlama sistemine geçilmiştir. Bu yeni yapıda, düzenlendiği maddede sınırlama nedeni ve/veya sınırlama kaydı yer almayan bazı hak ve özgürlüklerin nasıl sınırlanacağı hususu ise tartışmalara yol açmıştır. Genel olarak bu nitelikteki temel hakların bir sınırlanamaz hak kategorisi oluşturmadığı doktrin ve uygulamada kabul edilmektedir. Bu kapsamda, temel hakların objektif sınırlarının onları sınırsız kabul etmeyi mümkün kılmayacağı da vurgulanmıştır. Sınırlama kaydı ve sınırlama nedeni içermeyen bu gruptaki temel haklar bakımından, bir diğer temel hakla ya da anayasa kuralıyla çatışma, "sınırlılık" sonucunu doğurur. Ancak bu gruptaki temel hakların bir diğer temel hakla veya anayasa kuralıyla çatışmasını çözmek her zaman kolay olmayabilir ve her iki anayasal değerlerin dengelenmesini gerektirir. Sonuç olarak, Anayasa Mahkemesinin temel hakları gerek bir diğer temel hak ile gerekse soyut anayasal ilkeler ile sınırlarken başta ölçülülük olmak üzere 13. maddedeki ilkelere uygunluk denetimi yapmasının önemi vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Temel Haklar, Sınırlama Nedenleri, Anayasa Mahkemesi, Temel Hakların Çatışması, Objektif Sınırlar

* Yrd. Doç. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Hukuk Bilimleri A.B.D. Öğretim Üyesi

ABSTRACT

The aim of this study is to examine 2001 Constitutional amendments within the context of the Turkish Constitutional Court's decisions regarding limitations and the constitutional theory. These amendments revised 1982 Turkish Constitution's fundamental right's limitation regime radically. It replaced the original system which defines general "legitimate reasons" for all the fundamental rights with a gradual limitation system which adopts "right specific legitimate reasons" in relevant articles. Thus, fundamental rights could only be limited on the grounds of specified reasons in a particular article. In this new structure, the limitation of fundamental rights which is not specified in a particular article has caused a new constitutional debate. It is generally accepted, both in theory and practice, that these kind of fundamental rights do not constitute a category of absolute and unrestricted rights. Within this context, it is emphasized that the objective limits of fundamental rights would not permit adopting them as unrestricted rights. Those articles which are not explicitly limited shall be subject to limitation if they are in conflict with another fundamental right and/or constitutional value. It is concluded that a balancing and strict proportionality test are necessary if such a situation arises.

Keywords: *Fundamental Rights, Legitimate aims, Constitutional Court, Conflict of fundamental rights, Objective limits*

“..Türk Anayasa Mahkemesi'nin anayasanın temel haklar rejimini dramatik biçimde değiştiren 2001 tarihli anayasa değişikliklerine yaklaşımı birkaç açıdan ele alınabilir. 2001 tarihli değişiklikler ile 1982 Anayasası'nın özgürlük çitası birkaç adım yukarı gitmiş olmakla birlikte, anayasal düzenlemenin yargı kararları ile hayata geçtiğini savunmak mümkün görünmemektedir. Burada temel görev şüphesiz AYM'ne düşmektedir. Anayasa 90/son hükmünü gereğince kullanan bir Anayasa Mahkemesi esasen tüm diğer yüksek mahkeme ve dolayısı ile genel mahkemelerin içtihadını olumlu yönde etkileyebilir. Ne yazık ki bu imkan nadiren kullanılmaktadır. ..”

***Makalenin devamına, dergimizin
2014 tarihli 3. cilt 5. sayısından ulaşabilirsiniz***

BÖLÜM 11 / SECTION 11

6360 SAYILI KANUN HAKKINDA BİR YORUM

(A COMMENTARY ON LAW NO.6360)

Zülfiye Yılmaz*

ÖZET

6360 sayılı Kanun, yerel yönetimlerin güçlendirilmesi ve yerel demokrasinin sağlanması ilkelerine vurgu yapmak suretiyle birçok yeni düzenleme öngörmektedir. Küreselleşme vurgusu ve vatandaş odaklılık bu ilkelerin merkezinde olacaktır. Bu ilkelerin hayata geçirilmesi adına getirilen büyükşehir merkezli yeni yapılanmanın ise uygulamada, yerel demokrasinin gerçekleşmesinden çok, merkezin yerel yönetimler üzerindeki idari vesayetinin artmasına, vatandaş odaklı kamu hizmetlerinin kar getiren hizmetlere dönüşmesine neden olabileceğini söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Yerel yönetimler, halkın katılımı, yerel demokrasi, vatandaş odaklı kamu hizmetleri, küreselleşme, idari örgütlenme.

ABSTRACT

Law No.6360 introduces many new provisions referring to the principles like empowerment of local self-government authorities and local democracy. Emphasis on globalization and citizen-oriented policies are supposed to be at the center of those principles. However, metropolitan municipality-based new administrative local organization is possible to serve for the increase of administrative tutelage/tutelle administrative of central government over local authorities and transformation of citizen-focused public services to profit-generating ones more than realisation of local democracy.

Keywords: *Local authorities, popular participation, local democracy, citizen-oriented public services, globalization, administrative organization.*

* Ar. Gör., Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi

“...6360 sayılı Kanun, kurulan büyükşehir belediyeleri sınırları içindeki köy ve belde belediyelerinin tüzelkişiliklerini kaldırmakta ve büyükşehir merkezli yönetsel ve hizmetsel bir ölçek getirmektedir. Merkezi yönetim dışında, organları seçimle iş başına gelen bir yerel yönetim birimi olan büyükşehir belediyesi yapılanması, teorik olarak yerel yönetimlerin güçlendirilmesi, merkezdeki yetki yoğunlaşmasının kırılması amaçlarına hizmet edebilir.

Fakat gerek kanun yapma sürecindeki aksaklıklar, gerekse kısa süreli uygulama döneminde ortaya çıkan ve çıkması öngörülen handikaplar, kanunun genel gerekçesinde vurgulanan vatandaş odaklılık ve yerel demokrasinin sağlanması hedeflerinden uzaklaşıldığını; merkezi yönetimi bu sefer de büyük ölçekli yerel yönetim birimleri üzerinden güçlendirme amacına yönelik bir politika izlendiğini ortaya koymaktadır. Kamu hizmetlerinin daha çok kaynağa sahip olan büyükşehir belediyeleri¹ tarafından yapılmasının öngörülmesi hedefi, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına verilen performans ve yatırım izleme ve bunu Başbakanlık'a raporlama yetkisi karşısında, uygulamada hizmet odaklılık yerine, piyasa koşullarına tabi bir yatırım politikasına hizmet edebilir. Merkezden uzak mahallelere dönüşen köy yapılanmaları ile bu yeni tip mahallelerin halkının hem hizmetlere hem de yerel yönetimin merkezine ulaşamaması; eşitlik açısından hukuki düzlemde ve kent-kır çatışması açısından da sosyolojik düzlemde sorunlar yaratabilir. TEPAV raporunda işaret edilen büyükşehir belediyeleri ve büyükşehir olmayan belediyeler arası mali kaynak farklılaşması, hizmetin bazı yerel yönetimlerine daha sınırlı bir şekilde ulaştırılmasına ve sonuç olarak büyükşehir belediyelerinin hemşehrisi olmayan vatandaşların, hizmetlere diğerlerine oranla daha dezavantajlı bir şekilde ulaşmasına veya ulaşamamasına neden olacağından, Anayasanın 10. Maddesiyle koruma altına alınan eşitlik ilkesine aykırılık gündeme gelebilecektir. Yerel yönetim yapılanmasında büyükşehir temelinde yaşanan bu farklılaşma, haliyle anayasal düzenin üzerinde yükseldiği ve demokratik devlet ilkesinin de önemli bir bileşeni olan eşitlik ilkesinin ihlaline neden olabilecektir².

***Makalenin devamına, dergimizin
2014 tarihli 3. cilt 5. sayısından ulaşabilirsiniz***

¹ TEPAV raporuna göre, 6360 sayılı Kanunla birlikte yerel yönetimlerin genel bütçe vergi gelirlerinden aldıkları paylarda da esaslı bir artış söz konusu olacaktır. Kanunla yaklaşık 56,5 milyonluk bir nüfusa hizmet edecek büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri toplam yerel yönetim payının %81'ini alacaktır. Detaylı Bilgi İçin Bkz. Yenilenen Yerel Yönetim Sisteminde Belediye..., s. 4.

² Leyla Tavşanoğlu, “Hükümetin Mahkemesi” (İktidar Ve Özgürlük İkilemindeki Anayasa Mahkemesi: Üç Yıllık Bilanço: 2010-2013 başlıklı konferans üzerine Prof. Dr. İbrahim Ö. Kaboğlu ile yapılan röportaj), Cumhuriyet, 3 Kasım 2013.

ANAYASA HUKUKU DERGİSİ YAYIN İLKELERİ
PUBLICATION AND SUBMISSION REQUIREMENTS OF
JOURNAL OF CONSTITUTIONAL LAW

1. Anayasa Hukuku Dergisi, yılda iki sayı olarak yayımlanan hakemli bir dergidir.

Journal of Constitutional Law is a peer-reviewed journal published two times in a year.

2. Dergi’de yayımlanabilecek yazılar, Anayasa Hukuku alanını ilgilendiren içerikte her türlü makale, karar incelemesi ve kitap incelemesi ile çevirilerdir. Yazıların dili, Türkçe veya diğer Avrupa dilleridir.

This is a journal of law focusing on legal issues concerning Constitutional law. Articles, case notes and comments, discussions of legislative development, book reviews and other similar type of papers which are written in Turkish and in other European languages are welcome.

3. Dergi’de yayımlanmak üzere gönderilen yazılar başka bir yerde yayımlanmamış ya da yayımlanmak üzere gönderilmemiş olmalıdır.

Articles that will be sent to the editor should not be published elsewhere nor be submitted to other journals simultaneously.

4. Yazılar microsoft word (microsoft office 98 ve üzeri versiyonlar) formatında (doc veya docx dosya uzantılı olarak) yazılmış olmalıdır. Ayrıca yazılar, aşağıdaki şekil şartlarına uygun olarak kaleme alınmış olmalıdır.

Kağıt Boyu: A4

Üst: 2.5 cm; Alt: 2.5 cm; Sol: 2 cm; Sağ: 2 cm

Metin: Times New Roman, 12 punto, 1.5 satır aralığı, iki yana yaslı

Dipnotlar: Sayfa altında, Times New Roman, 10 punto, 1 satır aralığı, iki yana yaslı

Articles should be submitted as microsoft word (either with doc or docx file extensions) documents (microsoft office 98 or higher versions). Articles should be written according to the following style guidelines:

Paper size: A4

Top: 2.5 cm; Bottom: 2.5 cm; Left: 2 cm; Right: 2 cm

Text body: Times New Roman, 12 points, at 1.5 line spacing, justified

Footnotes: Times New Roman, 10 points, at 1 line spacing, justified

5. Her yazı, kaydedildiği bir CD ile ya da elektronik posta yolu ile microsoft word formatında editöre teslim edilmelidir. Yazının basılı olarak teslimi gerekmemektedir.

Softcopy of the article either on a CD or as an attached microsoft word document via e-mail should be submitted to the editor. There is no need to submit any hardcopy of the article.

6. Yazıyla birlikte yazarın (veya yazarların) adına, unvanına, çalıştığı kuruma, açık adresine, kolay ulaşım sağlanabilecek telefon numaralarına ve elektronik posta adreslerine ilişkin bilgiler de editöre ulaştırılmalıdır.

The name(s), formal position(s), institutional affiliation(s) and contact details (especially e-mail(s)) of the author(s) must be clearly included with the submission to the editor.

7. Dergi'ye gönderilen makaleler Türkçe ve İngilizce *başlık* ile hem İngilizce hem de Türkçe *özet* kısmı içermelidir.

Each submission should contain a Turkish (only for Turkish authors) and an English Title, as well as structured Abstract in Turkish (only for Turkish authors) and English.

8. Dergi'ye gönderilen makalelerde, ilgili makaledeki konuyu tanımlayan Türkçe ve İngilizce uygun *anahtar kelimeler* bulunmalıdır.

All articles should be accompanied by sufficient number of keywords in Turkish (only for Turkish authors) and English that reflect the content of the article.

9. Dergi'ye gönderilen makalelerde kullanılan kaynaklar, makale sonunda *kaynakça* olarak alfabetik sırada verilmiş olmalı ve kullanılan kaynaklar dipnotunda veya metin içerisinde kısa olarak yer almalıdır.

All references cited in the text should be numbered in order of mention in the text and should be given abbreviated form in footnotes. They should be listed in full form at the end of the article in an alphabetically arranged bibliography as well.

10. Dergi'ye gönderilen makalelerin yazım bakımından son denetimlerin yapılmış olduğu ve *basılmaya hazır olarak* verildiği kabul edilir.

All submissions are regarded as ready to publish and already proofread by the author himself or herself.

11. Yayın Kurulu'nda ilk değerlendirilmesi yapılan makaleler, anonim olarak hakeme gönderilecek, hakemden gelen rapor doğrultusunda makalenin yayımlanmasına, hakemden gelen rapor çerçevesinde düzeltme istemesine ya da yayımlanmamasına karar verilecek ve yazar durumdan en kısa zamanda ve genellikle e-posta yolu ile haberdar edilecektir. Tamamlanmış veya düzeltilmiş yazı, Yayın Kurulu'nca, tekrar hakeme gönderilebilir.

Articles will initially be examined by the editorial board. After initial evaluation by the editorial board, the submissions will be sent to an anonymous peer reviewer, who is determined by the editorial board. In case of rejection or proposed amendments, the contributor(s) will be informed (generally via e-mail) in adequate detail and provided with a copy of the reviewer's report. Whenever needed or necessary, a reviewed and amended submission may be sent to a second reviewer.

12. Dergi, hakemin yazarı bilmemesi esasına (*kör hakemlik*) dayanır. Hakeme gönderilecek makalelerde de yazarın kimliğine ilişkin bilgilerin gizliliği sağlanır.

All articles submitted are subject to a blind peer review. The identity of the author(s) and reviewer(s) will not be revealed to the other party.

13. Dergi basıldıktan sonra ilgili sayının yazarlarına ve bu sayıda hakemlik yapmış olanlara ücretsiz olarak gönderilir.

Free copies of the published issue will be sent both to the author(s) and to the reviewer(s).

LEGAL YAYINCILIK

2014 YILI FİYAT LİSTESİ

Legalbank (Elektronik Hukuk Bankası) www.legalbank.net □ Bir Yıllık Abonelik Bedeli 340 ₺ (Bir Kullanıcı)	
Legal Hukuk Dergisi (Aylık) □ 2014 yılı 425 ₺ □ 2012 yılı 390 ₺ □ 2010 yılı 350 ₺ □ 2008 yılı 300 ₺ □ 2005 yılı 220 ₺ □ 2013 yılı 390 ₺ □ 2011 yılı 370 ₺ □ 2009 yılı 330 ₺ □ 2007 yılı 260 ₺ □ 2004 yılı 200 ₺ □ 2006 yılı 240 ₺ □ 2003 yılı 150 ₺	
Uluslararası Ticaret ve Tahkim Hukuku Dergisi (6 Aylık) □ 2014 yılı 100 ₺ □ 2013 yılı 90 ₺ □ 2012 yılı 90 ₺	
Top Hukuku Dergisi (6 Aylık) □ 2014 yılı 100 ₺ □ 2013 yılı 90 ₺ □ 2012 yılı 90 ₺	İdare Hukuku ve İlimler Dergisi (6 Aylık) □ 2012 yılı 90 ₺
Banka ve Finans Hukuku Dergisi (3 Aylık) □ 2014 yılı 210 ₺ □ 2013 yılı 190 ₺ □ 2012 yılı 190 ₺	
İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi (3 Aylık) □ 2014 yılı 240 ₺ □ 2012 yılı 220 ₺ □ 2010 yılı 190 ₺ □ 2008 yılı 145 ₺ □ 2006 yılı 110 ₺ □ 2013 yılı 220 ₺ □ 2011 yılı 200 ₺ □ 2009 yılı 180 ₺ □ 2007 yılı 120 ₺ □ 2005 yılı 100 ₺ □ 2004 yılı 90 ₺	
İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukukuna İlişkin Yargı Kararları ve İncelemeleri Dergisi (3 Aylık) □ 2008 yılı 75 ₺ □ 2007 yılı 65 ₺ □ 2006 yılı 25 ₺ (2 Sayı)	
Malî Hukuk Dergisi (Aylık) □ 2014 yılı 320 ₺ □ 2012 yılı 290 ₺ □ 2010 yılı 260 ₺ □ 2008 yılı 220 ₺ □ 2006 yılı 175 ₺ □ 2013 yılı 290 ₺ □ 2011 yılı 275 ₺ □ 2009 yılı 245 ₺ □ 2007 yılı 190 ₺ □ 2005 yılı 160 ₺	
Fikri ve Sınai Haklar Dergisi (3 Aylık) □ 2014 yılı 210 ₺ □ 2012 yılı 190 ₺ □ 2010 yılı 170 ₺ □ 2008 yılı 140 ₺ □ 2006 yılı 110 ₺ □ 2013 yılı 190 ₺ □ 2011 yılı 180 ₺ □ 2009 yılı 160 ₺ □ 2007 yılı 120 ₺ □ 2005 yılı 100 ₺	
Medeni Usul ve İcra İflas Hukuku Dergisi (4 Aylık) □ 2014 yılı 160 ₺ □ 2012 yılı 145 ₺ □ 2010 yılı 125 ₺ □ 2008 yılı 105 ₺ □ 2006 yılı 80 ₺ □ 2013 yılı 145 ₺ □ 2011 yılı 135 ₺ □ 2009 yılı 120 ₺ □ 2007 yılı 90 ₺ □ 2005 yılı 50 ₺ (2 Sayı)	
Hukuk ve Adalet Eleştirel Hukuk Dergisi (6 Aylık) □ 2014 yılı 100 ₺ □ 2013 yılı 90 ₺ □ 2007 yılı 75 ₺	Regesta Ticaret Hukuku Dergisi □ 2013 yılı 60 ₺ (3 sayı) □ 2012 yılı 75 ₺ (4 sayı)
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası (6 Aylık) □ 2014 yılı 120 ₺ □ 2012 yılı 90 ₺ □ 2010 yılı 35 ₺ □ 2008 yılı 60 ₺ □ 2006 yılı 60 ₺ □ 2013 yılı 90 ₺ □ 2011 yılı 85 ₺ □ 2009 yılı 35 ₺ □ 2007 yılı 60 ₺	
Anayasa Hukuku Dergisi (6 Aylık) □ 2014 yılı 100 ₺ □ 2013 yılı 90 ₺ □ 2012 yılı 90 ₺	Paket Abonelik İndirimleri
Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (6 Aylık) □ 2010 yılı 45 ₺ □ 2009 yılı 45 ₺ □ 2007 yılı 45 ₺ □ 2008 yılı 45 ₺	Dergi Miktarı İndirim
	2 % 2
	3-5 % 4
	6-9 % 6
	10+ % 10
Dergi veya Paket Abonelik bedellerini Nakit veya Banka Havalesi ile Tek Seferde ödemeniz halinde ayrıca (paket indiriminden sonra) % 10 indirim uygulanacaktır.	Oluşturacağınız paketlere yukarıdaki paket abonelik indirimleri uygulanacaktır. Kredi Kartına 6 Taksit yapılmaktadır.

PTT / Posta Çeki Hesap No: 1052845

BANKA ADI ŞUBE ŞUBE KODU HESAP NO IBAN NO

Yapı Kredi Bankası Moda 217 60825788 TRS1 0006 7010 0000 0060 8257 88

Garanti Bankası Moda 124 6299549 TRS9 0006 2000 1240 0006 2995 49

Akbank Moda 256 0048668-8 TRS1 0004 6002 5688 8000 0486 68

Türkiye İş Bankası Hasanpaşa 1166 332004 TRS4 0006 4000 0011 1660 3320 04

Türkiye İş Bankası'na Yapacağınız Havaleler Ücretsizdir.

LEGAL HUKUK DERGİLERİ SİPARİŞ FORMU

ORDERING FORM FOR THE LEGAL LAW JOURNALS

Abonelik İçin Tel: (0216) 449 04 85-86 Faks: (0216) 449 04 87

www.legal.com.tr - abone@legal.com.tr

Bahariye Caddesi Çam Apt. No:63/6 Kadıköy - İstanbul

Yapı Kredi Bankası (Moda Şubesi - 217) 60825788 (IBAN No: TR81 0006 7010 0000 0060 8257 88)

Garanti Bankası (Moda Şubesi - 124) 6299549 (IBAN No: TR39 0006 2000 1240 0006 2995 49)

Akbank (Moda Şubesi - 256) 0048668-8 (IBAN No: TR31 0004 6002 5688 8000 0486 68)

Türkiye İş Bankası (Hasanpaşa Şubesi - 1166) 332004 (IBAN No: TR34 0006 4000 0011 1660 3320 04)

Türkiye İş Bankası'na Yapacağınız Havaleler Ücretsizdir • PTT Posta Çeki Hesap No: 1052845

LEGAL SİPARİŞ FORMU			
ABONELİK BİLGİLERİ		FATURA BİLGİLERİ	
Ad Soyad / Ünvan:		Ad Soyad / Ünvan:	
Adres :		Adres :	
Telefon :		Vergi Dairesi :	
Faks :		Vergi No / TC No :	
Cep Telefonu :		E-Posta :	
Programın Adı	Abonelik Süresi	Kullanıcı S.	Fiyatı
Legalbank			
Dergi Adı	Abone Olunan Yıllar	Fiyatı	
Legal Hukuk Dergisi			
İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi			
Mali Hukuk Dergisi			
Fikri ve Sınai Haklar Dergisi			
Medeni Usul ve İcra İflas Hukuku Dergisi			
Uluslararası Ticaret ve Tahkim Hukuku Dergisi			
Banka ve Finans Hukuku Dergisi			
Tıp Hukuku Dergisi			
İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi			
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası			
Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi			
Hukuk ve Adalet Eleştirel Hukuk Dergisi			
Legal Yargı Kararları ve İncelemeleri Dergisi			
Anayasa Hukuku Dergisi			
TOPLAM FİYAT			
() Nakit İndirimi % 10	() Paket indirimi %	İNDİRİM MİKTARI	
İNDİRİMLİ FİYAT			
NOTLAR:			

() Kredi Kartı İle Ödemek İstiyorum

() Nakit Ödemek İstiyorum

Banka Adı:.....

Kartın Üzerindeki İsim :.....

Kart No:

Son Kullanma Tarihi :/...../..... CVV2 No :

Banka Havalesi ()

Posta Çeki ()

Elden ()

Yukarıda belirttiğim tutarın, VISA/MASTERCARD kredi kartı hesabıma borç kaydedilerek Firmanızın hesabı bulunan bankalar nezdindeki ilgili hesaplarına Firmanız ile çalışan bankalar arasında belirlenen koşullar çerçevesinde alacak kaydedilmesini kabul ediyorum ve bu konuda ilgili bankaları yetkili kılıyorum.

Tarih: ... / ... / 2014

Abone İmza:

Şirket Temsilcisi:

LEGALBANK ABONELİK FORMU
SUBSCRIPTION FORM FOR THE LEGALBANK LAW DATABASE

LEGAL YAYINCILIK A.Ş.

Abonelik İçin Tel: (0216) 449 04 85-86 Faks: (0216) 449 02 26 - 449 04 87
www.legalbank.net abone@legalbank.net

LEGALBANK ABONELİK FORMU			
Mevzuat ve Kararlar Bankası (www.legalbank.net)			
Abonenin		Fatura Bilgileri	
Adı -Soyadı		Adı -Soyadı	
Firma		Firma	
Adres		Adres	
T.C. Kimlik No.		T.C. Kimlik No.	
Telefon		Vergi Dairesi	
Cep Telefonu		Vergi No.	
E-Posta (abone isminiz olarak kullanılacaktır)		Kullanıcı Adedi	
1 Yıllık (1 Kullanıcı) Abonelik Bedeli 340 ₺			
Banka Hesabına Ödeme			
☐ Yapı Kredi Bankası (Moda Şubesi - 217) Hesap No. 60825788 (IBAN NO: TR81 0006 7010 0000 0060 8257 88)			
☐ Garanti Bankası (Moda Şubesi - 124) Hesap No. 6299549 (IBAN NO: TR39 0006 2000 1240 0006 2995 49)			
☐ Akbank (Moda Şubesi - 256) Hesap No. 0048668-8 (IBAN NO: TR31 0004 6002 5688 8000 0486 68)			
☐ T. İş Bankası (Hasanpaşa Şubesi- 1166) Hesap No. 332004 (IBAN NO: TR34 0006 4000 0011 1660 3320 04)			
T. İş Bankası'na Yapacağınız Havaleler Ücretsizdir			
Posta Çeki İle Ödeme			
☐ PTT Posta Çeki Hesap No: 1052845			
Nakit, Kredi Kartı veya Banka Havalesi ile Tek Seferde ödememizi halinde % 10 indirim uygulanacaktır.		Sadece Kredi Kartına 4 Taksit yapılmaktadır	
Adı Soyadı	Banka		
Kredi Kart No	C V V		
☐ VISA ☐ MASTERCARD	Son Kullanma Tarihi		
Ödeme Şekli	Tarih	Tutar	Yukarıda belirttiğim tutarın, VISA/MASTERCARD kredi kartı hesabıma borç kaydedilerek Firmamızın hesabı bulunan bankalar nezdindeki ilgili hesaplarına Firmamız ile çalışılan bankalar arasında belirlenen koşullar çerçevesinde alacak kaydedilmesini kabul ediyorum ve bu konuda ilgili bankaları yetkili kılıyorum. İş bu abonelik sözleşmesi, www.legalbank.net sitesindeki mevzuat kararlar bankası 1 yıllık abonelik hizmetini kapsamaktadır.
Peşinat			
Toplam			

Legal Yayıncılık 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümlerini eksiksiz olarak yerine getirmeyi taahhüt eder.

Tarih / /

Abone İmza

Şirket Temsilcisi İmza

